

1 Banjaluci. Gospodine Nielsen, možete li nam reći o kakvom se događaju radi i da
2 li je to bila prilika za komunikaciju među članovima MUP-a i njihovu
3 komunikaciju sa drugim članovima političkih vlasti bosanskih Srba?

4 O: Da. Ovo mi daje priliku da Vam dam kratki historijski prikaz. U
5 Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji 13. maj je bio praznik koji
6 je bio službeno poznat kao Dan bezbjednosti. To potiče iz 40-ih godina jer je
7 13. maj bio datum kada su jugoslavenski komunisti osnovali prvu komunističku
8 policijsku službu. I ova parada koja je fotografirana i opisana u ovom članku
9 bila je dio godišnje proslave Službe bezbjednosti u Jugoslaviji. Razlika je
10 ovdje, naravno, da u 1992. godini učesnici u paradi su svi bili članovi nedavno
11 osnovanog Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske.

12 Ova parada je također bila početak specijalne policijske jedinice koja
13 se sastojala od otprilike 160 ljudi i koja je osnovana unutar banjalučkog Centra
14 službi bezbjednosti, a pod komandom Stojana Župljanina koji je bio načelnik toga
15 centra.

16 Kao što vidite, mislim da će Sudsko vijeće morati pogledati original da
17 to vidi. Original je članak od jedne stranice. Tu se vidi nekoliko fotografija
18 parade te također ministra unutrašnjih poslova Miću Stanišića koji se obraća
19 skupu, te nekoliko političkih dostojanstvenika. Tekst članka također govori o
20 tome da je bilo prisutno puno političkih vođa, uključujući one sa razine
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 republike, te autonomne pokrajine Krajina.

2 Općenita poruka koju su svi izražavali - kako policija, tako o i
3 političari - barem prema članku, je to da je situacija u banjalučkoj regiji pod
4 kontrolom i da policija funkcioniše onako kako bi to trebalo.

5 P: Da li je gospodin Kuprešanin tom prilikom rekao: "Sad kad imamo
6 policiju i vojsku srpske republike, Srbi su postali gospodarima svoje
7 teritorije?"

8 O: Da. To je tačno. I mogu naglasiti da kada je dao tu izjavu, gospodin
9 Kuprešanin je izražavao vrlo jasan stav koji je izražen nešto ranije na
10 Skupštini bosanskih Srba. Ja ću samo pokušati naći taj odjeljak u mome
11 izvještaju.

12 Ako pogledate u odjeljak 185, na stranici 52, ja citiram Biljanu Plavšić
13 koja je već u januaru 1992. rekla, ja citiram: "Ovo su vremena do referenduma
14 kada srpski narod mora napraviti državu od svojeg teritorija. Zna se što je to
15 država. Prvo moramo imati Ministarstvo unutrašnjih poslova koje mora učiniti sve
16 što je moguće da ima svoju vojsku."

17 Kao što sam rekao jučer, Ministarstvo unutrašnjih poslova u svom nacrtu
18 izvještaja za 1992. godinu bilo je vrlo ponosno, odnosno naglasilo je izrazito
19 kako su imali vodeću ulogu u ranim fazama postojanja Republike Srpske.

20 Da se vratim na ovaj članak pod brojem 46., komentari gospodina
21 Kuprešanina održavaju ono o čemu se razmišljalo i ono što se očekivalo ranije i
22 što je izraženo na Skupštini, a sada se realizira i u praksi.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li je ova svečanost 14-oga maja 1992., da li se odvijala nakon 16.
2 sjednice Skupštine bosanskih Srba kojoj je predsjedavao gospodin Krajišnik?

3 O: Da. Parada se odvijala 13. maja, na Dan bezbjednosti, a ova prigoda,
4 ovo se dogodilo jedan dan kasnije, a to je bila 16. sjednica Skupštine bosanskih
5 Srba i na toj sjednici Vojska Republike Srpske je osnovana, na taj dan.

6 P: A da li se iz *Glasa* vidi da li je gospodin Krajišnik bio na toj
7 paradi?

8 O: Ako Sudsko vijeće pogleda original na B/H/S-u, to je jedino što
9 imamo, tu imamo fotografije, mogu vidjeti na fotografiji na desnoj strani,
10 drugoj s vrha, tu postoje fotografije na kojima se vidi Momčilo Krajišnik pored
11 Radovana Karadžića, Radoslava Brđanina, Nikole Koljevića, vjerujem i drugih
12 političkih vođa.

13 Također bih želio primijetiti, jer je to vrlo važno da se razumije
14 funkcioniranje specijalne jedinice, da slika ispod slike Miće Stanišića koji
15 govori za mikrofonom je slika oklopnih vozila koje policija koristi u
16 banjalučkoj regiji. Nažalost, kopija koju mi imamo je vrlo loša. Možda bi
17 trebalo potražiti original, ali ja mogu reći - obzirom da sam ja vidio original
18 - da je na prednjem dijelu ovih oklopnih vozila ćirilicom ispisana riječ

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 "milicija". To je bila policija tada.

2 P: A helikopteri iznad fotografije gospodina Stanišića? Da li su to
3 helikopteri koji pripadaju Vojsci Republike Srpske ili policiji Republike
4 Srpske?

5 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Mislim da bi bilo korisno, a radi se o
6 vrlo jasnom i jednostavnom pitanju - treba pitati svjedoka da li on ima uopće
7 informaciju o tom helikopteru, umjesto da ga se pita kome oni pripadaju i onda
8 to neće biti sugestivno pitanje.

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Ne želim govoriti o nijansama prakse u
10 sudbenim sistemima odakle mi dolazimo, ali mislim da je ovo potpuno dobro
11 pitanje. Ne navodim gospodina Nielsena ni u jednom pravcu i ja mislim da ovdje
12 ne trebamo pribjegavati formalnostima. Mislim da nije ni vrijeme ni mjesto.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Istovremeno, gospodine Tieger, ne bi Vas
14 ništa koštalo, ništa dodatnog vremena da ste pitali svjedoka što on zna o tome
15 tko su bili vlasnici helikoptera, ova tri helikoptera. Ne tražim od Vas da
16 pitate koliko je bilo helikoptera, jednostavno ste ga mogli pitati odakle
17 helikopteri.

18 G. TIEGER: [simultani prevod]

19 P: Dakle, gospodine Nielsen, što znate o helikopterima?

20 O: Ja bih prvo Vas upozorio na ono što piše ispod slike. Ovdje piše:

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Helikopteri Službe bezbjednosti". To znači da su to policijski helikopteri, a
2 ne vojni helikopteri.

3 Također bih u odgovoru na ovo pitanje uputio Sud na odjeljak u mom
4 izvještaju u kojem govorim o uspostavljanju Specijalne policijske jedinice u
5 Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpske. To počinje na strani 62. Tu
6 citiram dokumentaciju koja pokazuje da se Jugoslovenska narodna armija složila
7 da udovolji zahtjevu za opremom koju je postavio Stojan Župljanin, tako da
8 jedinice koje vidimo na ovoj fotografiji mogu biti opremljene. Ja sam vidio taj
9 zahtjev od Župljanina i vidio sam odgovor Jugoslovenske narodne armije. General
10 Kukanjac je bio taj koji je odobrio taj zahtjev i to je obuhvaćalo i zahtjev za
11 oklopna vozila i za helikoptere koje vidimo fotografirane u prilogu ovoga
12 članka.

13 P: Gospodine Nielsen, molim Vas da sada pogledamo još jedan oblik
14 komunikacije između...

15 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Imam barem dva ili tri pitanja koja
16 bih želio postaviti. Oprostite što se vraćam natrag, ali ovdje stvari jako brzo
17 idu. Ja bih želio da nam svjedok nešto pojasni pobliže.

18 Govorili ste o izvještajima jučer. To su izvještaji koji su trebali biti
19 slati svakoga dana prema hijerarhiji koja je išla sve do samoga ministra. U svom
20 radu, u svojoj analizi, da li ste otkrili takve izvještaje? Da li ste ih prošli,
21 da li ste ih analizirali, da li ste ih pregledali? Da li nam možete govoriti

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nešto o njihovom sadržaju, jer vidjeli smo model takvoga izvještaja. Jučer ste
2 nam to pokazali. Ali, da li ste zaista vidjeli prave izvještaje koji su bili
3 poslani samome ministru?

4 SVEDOK: [simultani prevod] Da. Bio sam u poziciji dok sam još uvijek bio
5 zaposlenik ovoga ureda da pregledam mnoge, a kad kažem mnoge - onda govorim o
6 desetinama i desetinama, više od stotinu takvih izvještaja koji su poslani 1992.
7 godine. Ja sam pregledao i one izvještaje koje su slali centri službe
8 bezbjednosti ministru, kao i sljedeću razinu, a to su objedinjene verzije koje
9 je Ministarstvo sklopilo na temelju onih izvještaja koje je svaki dan u podne
10 dobivalo iz Centra službi bezbjednosti.

11 U toku svoje analize ja sam sklopio jedan registar koji sadrži desetke
12 primjera takvih izvještaja. Mogu informirati Sudsko vijeće da, općenito
13 govoreći, naglasak u tim izvještajima je policijsko učešće u borbenim
14 aktivnostima tokom 1992. i to uvelike, a manje se usredotočilo na tradicionalne
15 policijske aktivnosti kao što je borba protiv kriminala, uspostavljanje reda u
16 različitim kvartovima i tako dalje.

17 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala lijepa. Moje drugo pitanje je
18 sljedeće: vidimo da se pojavila ta policijska jedinica koja više liči na vojnu
19 jedinicu. Da li to znači da tradicionalne policijske aktivnosti su jednostavno
20 zaboravljene, da ih nije bilo?

21 Dozvolite da objasnim što pod tim mislim. Ministarstvo unutrašnjih
22 poslova, ono bi trebalo organizirati ili reorganizirati policiju na razini

23
24
25
26
27
28
29
30

1 općina ili regija. Na primjer, Vi ste nam pokazali jedan primjer i vidimo da je
2 policija zapravo imala vojni aspekt. Da li to znači da su svi aspekti
3 tradicionalne uloge policije bili zaboravljeni, da su odbačeni, da više nije
4 bilo policijskih ciljeva u samoj policiji - već su to sve bili vojni ciljevi?

5 SVEDOK: [simultani prevod] Da, časni Sude. Vrlo ste to dobro
6 primijetili. Nacrt godišnjega izvještaja, a sada ću citirati svoj paragraf 338 u
7 kojem kaže: "Od samog početka rata sve osoblje organa unutrašnjih poslova
8 uključeno je u ratne djelatnosti kako bi se oslobodile okupirane teritorije i
9 zaštitili oslobođeni srpski teritoriji i to i dan danas traje."

10 To je citat iz izvještaja koji je napravljen u januaru 1993. godine. Ta
11 situacija je trajala cijeli period od aprila 1992. do kraja godine 1992. I
12 zapravo, ako se mogu vratiti na 14. april i sastanak kolegija stručnog o kojem
13 smo govorili jučer, Čedomir Kljajić, zamjenik ministra za javnu sigurnost koji
14 je vrlo rano izrazio zabrinutost i rekao da je policija previše zauzeta ratnim
15 djelovanjem i da ne može se baviti svojim, policijskim poslom.

16 Ta izjava se pojavljuje puno puta. Ta zabrinutost raste u dokumentima i
17 naročito se ta zabrinutost javlja na vrlo važnom sastanku cijelog vodstava
18 Ministarstva unutrašnjih poslova koji se dogodio 11. jula 1992. u Beogradu. Među
19 drugim komentarima tada se čulo od ministra i njegovih podređenih da oni ne

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 razumiju zašto na primjer, da citiram jednoga učesnika: "Zašto je policija u
2 rovovima, a za to vrijeme vojska upravlja prometom?" I jedan od važnijih
3 zaključaka tog sastanka je bio da policija treba naći način kako da se izvuče iz
4 borbenih aktivnosti i da više se bavi policijskim radom.

5 Nacrt izvještaja pokazuje da oni to nisu uspjeli do kraja 1992. godine.
6 I konačno želim reći, nemam listu dokumenata pred sobom, ali postoji jedan
7 dokument od ministra poslan 15. maja 1992., jedan dan pošto je objavljen ovaj
8 članak, i u tom dokumentu ministar naređuje da se cijelo ministarstvo
9 reorganizira u "ratne jedinice".

10 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala, gospodine Nielsen.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, samo jedno kratko
12 pitanje koje proizlazi iz pitanja suca Hanoteaua.

13 Kada kažete da je osnovna poruka izvještaja ministarstvu i kondenziranih
14 izvještaja koji su slati na višu razinu bila uloga MUP-a i to u borbenim
15 djelatnostima - da li Vi kad kažete "borbene aktivnosti" - da li su to prave
16 borbene djelatnosti u kojima se ljudi bore i da li to uključuje i druge fenomene
17 kao što smo vidjeli u Vašem izvještaju o deportaciji i protjerivanju? Ili, pod
18 tim mislite zaista samo borbu?

19 SVEDOK: [simultani prevod] Tu se uključuje borba u striktnom vojnom
20 smislu riječi sa drugim vojnim snagama na suprotnoj strani, a to je bio slučaj
21 konkretno za specijalni odjel koji je vodio Miljenko Karišik i mogu da napomenem

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da je na svom raspolaganju imao oružje koje je bilo do oružja od promjera 120
2 milimetara minobacača. I to je vrlo značajno vojno oružje koje obično ne koriste
3 policijske strane. Izvještaj u cjelini za 1992. pokazuju da je policija opsežno
4 i svakodnevno učestvovala, a to se isto tako vidi i u nacrtu godišnjeg
5 izvještaja. I oni su bili prisutni na bojnopolju zajedno, prvo sa TO i JNA
6 prije 12. maja 1992., a nakon toga u koordinaciji sa VRS-om, sa Vojskom
7 Republike Srpske.

8 Međutim, da bi odgovorio na pitanje Suda, oni su također učestvovali i u
9 onome što se u engleskom prijevodu obično naziva operacijama čišćenja. To su
10 operacije niskog intenziteta. To su operacije nakon borbe koje uključuju
11 razoružavanje preostalih "neprijateljskih stanovnika".

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako kažete razoružavanje, mislite li tu
13 na neprijateljsko stanovništvo i da li se to može da shvati kao da - mi uzimamo
14 njihovo oružje, a ostavljamo ih tamo gdje jesu?

15 SVEDOK: [simultani prevod] Ne, časni Sude. U stvari, u izvještaju ja
16 detaljno navodim veliki broj dokumenata koji pokazuju da je tokom ovih operacija
17 čišćenja veliki broj ljudi, hiljade ljudi, bilo okruženo od strane policije i
18 vojske - a ponekad su radili zajedno, ponekad su radili odvojeno - ali ne sa
19 ciljem već sa rezultatom da je veliki broj ljudi - za koje je policija kasnije u
20 stvari ustvrdila da nisu borbeno sposobni - bio zarobljen i stavljen u razne
21 pritvoreničke centre u Bosni i Hercegovini.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. To vidim. Uloga MUP-a i ovih raznih
23
24
25
26
27
28
29
30

1 zatočeničkih objekata je opisana u predmetu vezanom za Prijedor. To su bili
2 Prijedor, zatim Trnopolje, Manjača i tako dalje. No, moje pitanje je fokusirano
3 na to šta se nalazilo u tom izvještaju zato što izvori koje koristite tu i
4 izvori gdje opisujete ulogu MUP-a u oružanim snagama, ti izvori nisu uvijek
5 izvještaji ministarstvu, već na nekom nižem nivou. Mene konkretno zanima da li
6 taj dio aktivnosti, kako ste Vi rekli "čišćenja", a ne stvarnih borbenih
7 aktivnosti već kako ste ih Vi opisali "postborbene aktivnosti niskog
8 intenziteta" - do kog stepena se one pojavljuju u ovim izvještajima? Znači, ne
9 da li je do njih došlo ili da li su se odvijale - već do kog stepena su bile
10 prisutne - zato što sam vidio da kada govorite o izvještajima ponekad postoje
11 riječi kao: ljudi su dobrovoljno željeli da odu zato što su se osjećali bliskije
12 muslimanskom narodu pa nisu htjeli da ostanu tamo gdje su se nalazili. To
13 naravno nije operacija čišćenja, to nije istjerivanje ljudi iz njihovih domova i
14 ja sam htio da znam do kojeg stepena se to eksplicitno može vidjeti iz ovih
15 izvještaja. Pitanje je veoma dugačko.

16 SVEDOK: [simultani prevod] Razumijem pitanje časnog Suda, pa bih zamolio
17 samo ako možete da me uputite vezano za ovo izvještaje, da li mislite na
18 svakodnevene, dnevne izvještaje koje je sudija Hanoteau spomenuo ranije?

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Spomenuo sam sve, ali mene uglavnom
20 interesuju oni izvještaji koji su konačno bili slati višem nivou jer ste Vi
21 rekli da su izvještaji bili redovno slani u Ministarstvo unutrašnjih poslova, a

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 također ste spomenuli i dnevne izvještaje koji su se slali predsjedniku
2 Predsjedništva, čini mi se, a također ste govorili i o specijalnim izvještajima:
3 mislim 90 premijeru i 80 Predsjedništvu i njegovim članovima. Prema tome, mene
4 zanima koliko su te konkretne informacije dospijevale do tih gornjih nivoa?

5 SVEDOK: [simultani prevod] 11. jula 1992., to je bio onaj sastanak u
6 Beogradu koji sam spomenuo i kojem je prisustvovao ministar i drugi najviši
7 dužnosnici Ministarstva. Okruživanje ljudi i njihovo zarobljavanje i njihovo
8 stavljanje u zatočeničke objekte je bilo diskutovano na tom sastanku. Ja sam to
9 spomenuo u paragrafu 61 i doista je navedeno da je ministarstvo bilo uključeno u
10 vođenje, u upravljanje tim zatočeničkim logorima, a da su uslovi bili tamo veoma
11 loši. Međutim, Stojan Župljanin koji je bio zajedno sa Andrijom Bjeloševićem
12 načelnik CSB-a Doboju, obojica su spomenula ovaj fenomen i imali su tendenciju da
13 odgovornost za ova okruživanja u velikom opsegu /?prebace/ na VRS. Župljanin je
14 konkretno rekao: "VRS je na područje ARK-a tražio sabiranje velikog broja
15 Muslimana i osnivanje logora koji se stavljaju pod kontrolu ministarstva,
16 odnosno MUP-a."

17 To je jedan primjer gdje se sasvim sigurno vidi da je vrh ministarstva
18 to znao. Ja isto tako govorim o istoj situaciji u paragrafu 263 gdje se govori o
19 razgovoru gdje Stanišić daje savjet ministru, odnosno upoznaje ga da su utvrdili
20 tri kategorije zatočenika i sugeriše šta može da se radi sa te tri kategorije.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ja bih želio da napomenem da je već u ranije stadiju, to jeste krajem
2 maja, Simo Drljača u opštini Prijedor pristao na zahtjev Kriznog štaba da se
3 osnuje zatočenički objekat poznat kao Omarska, a on je podnio izvještaj o tome
4 da policija kontroliše taj objekat. O tome je on izvijestio Župljanina. U ovom
5 trenutku ne mogu da kažem da li je Župljanin u periodu između početka maja i
6 kraja juna obavijestio o uključenosti Drljačine policijske stanice u Omarskoj -
7 nemam konkretnog dokumenta o tome.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako pogledam paragraf 261, naravno da je
9 jasno da govore o okupljanju velikog broja Muslimana, ali tu se ne kaže da li je
10 taj veliki broj Muslimana boraca ili ne boraca. A onda, u tački 263 govorite o
11 tri kategorije. To su prvo osobe za koje se sumnja da su počinile krivična
12 djela. U redu. Može čovjek zamisliti da se može počiniti zločin ili zločin
13 protiv čovječnosti i da se zbog toga nekog zatoči. Ali, tu se onda spominju
14 odrasli muškarci za koje se nije dobilo nikakvih relevantnih podataka do danas
15 vezano za bezbjednosnu situaciju.

16 Međutim, tu se ne govori o istjerivanju civila iz kuća, uključujući
17 njihove supruge i djecu. Stoga me interesuje da znam koliko su detaljne
18 informacije o ovom čišćenju koje sam ja shvatio da nije hapšenje kriminalaca.
19 Jesu li ili nisu - to je drugo pitanje. No, ja pokušavam da utvrdim gdje tačno u

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ovim izvještajima vidim da su žene i djeca iz nekog sela odvedeni u neki logor i
2 da li se to ikada dogodilo. Naravno, mi jesmo čuli iskaze o tome.

3 Nisu to samo te tri nejasne kategorije, bilo ih je još i više.

4 SVEDOK: [simultani prevod] Samo dvije kratke opservacije u odgovor na
5 Vaše pitanje. Prvo je da je od - ili 26... vjerujemo 26. maja, Drljača
6 izvještavao Župljanina da mu je poznato da je tokom operacija čišćenja veliki
7 broj onoga što on naziva "nevinim muslimanskim stanovništvom okolnih sela u
8 Prijedoru" ubijeno. To je dokument koji ne citiram u izvještaju, ali mogu da ga
9 pokažem Raspravnom vijeću.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Na kojem nivou je Župljanin bio u to
11 vrijeme? Na regionalnom nivou?

12 SVEDOK: [simultani prevod] Da, na regionalnom nivou.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Moje se pitanje fokusira na viši nivo.
14 Ja hoću da kažem, Župljanin je bio na području Banjaluke, u SAO Krajini - a to
15 nisu Pale, to nije Predsjedništvo.

16 SVEDOK: [simultani prevod] Osim diskusija koje su se vodile 11. jula i
17 koje sam već spomenuo, sasvim sigurno u periodu između aprila i 11. jula u
18 izvještajima se ne može vidjeti - u izvještajima ministru ili u izvještajima
19 koje smo pominjali juče, onima za viši nivo - ne vide se reference. Odnosno, ne
20 spominju se žene i djeca u tim operacijama čišćenja. To se, dakle, ne odražava u
21 tim dokumentima.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 No, odražava se... odnosno, znanje o tome se odražava u određenom broju
2 presretnutih telefonskih razgovora koje su vodili viši policijski dužnosnici na
3 području Sarajeva vezano za događaje na Ilidži, Dobrinji i drugim predgrađima
4 Sarajeva. No, koliko sam ja mogao da utvrdim, nema dokumenata i vrlo malo je
5 tragova, u dnevnim izvještajima za 1992. kao cjelinu, o zatočeničkim centrima i
6 operacijama čišćenja.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam.

8 Gospodine Tieger, možete da nastavite.

9 G. TIEGER: [simultani prevod]

10 P: Gospodine, samo želim da nastavim ovo pitanje koje su postavljali
11 sudije. Vi ste spominjali 11. juli i sastanak gdje je bio prisutan gospodin
12 Župljanin i Bjelošević. Gospodin Stanišić je bio prisutan na tom sastanku?

13 O: Da.

14 P: Da li je napravljen izvještaj o tom sastanku?

15 O: Da. Napravljen je izvještaj koji je poslan, a koji sadrži glavne
16 zaključke tog sastanka. Taj je izvještaj poslao Stanišić sa naređenjima da se
17 poduzme akcija vezano za glavne zaključke s tog sastanka.

18 P: Da li se to zove izvještaj koji nosi naslov: "Izvještaj o nekim
19 aspektima rada izvršenog do danas i budući zadaci", od 17. jula?

20 O: Da.

21 P: Da li se tu navodi da: "Armija, krizni štabovi i ratna predsjedništva
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 traže da armija zarobi i uhvati što je moguće više muslimanskih civila i oni
2 napuštaju takve nedefinisane logore. Uslovi u nekim od tih logora su strašni.
3 Nema hrane. Pojedinci ponekad ne poštuju međunarodne norme?"

4 O: Da.

5 P: A kojim tijelima je to poslano?

6 O: Ja molim da se pokaže dokument.

7 G. TIEGER: [simultani prevod] Časni Sude, ovo je dokument koji je ranije
8 uveden u spis kao P447 i P447.1, što je prijevod i kao P529, tab 454.

9 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Pitam se da li postoje na raspolaganju
10 primjerci koje bi nam Tužilaštvo moglo da dâ?

11 G. TIEGER: [simultani prevod] Nalazi se na *Sanction* programu.

12 SVEDOK: [simultani prevod] Kopija na B/H/S-u koju imam pred sobom nosi
13 ERN broj 2624385 /u engleskom transkriptu: "03246855"/ i mislim da bi bila
14 korisna ako bih mogao da je pokažem na grafoskopu.

15 Htio bih da skrenem pažnju Suda na rukopis na gornjoj desnoj strani, na
16 naslovnoj strani, tu se kaže da je taj izvještaj dat predsjedniku Predsjedništva
17 i predsjedniku Vlade - to jeste, premijeru.

18 G. TIEGER: [simultani prevod]

19 P: Što se tiče čišćenja, ili kako god da se to prevodi, što ste
20 spomenuli odgovarajući na pitanje sudija, zamolio bih Vas da pogledamo tabulator

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 23 gdje se nalazi taj godišnji izvještaj MUP-a Republike Srpske.

2 Htio bih Vam prvo skrenuti pažnju na stranu pet prevoda na engleski,
3 drugi paragraf. I tu se kaže: "Osim učestvovanja u oružanom sukobu"...

4 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Oprostite što prekidam, ali ja bih volela
5 da dobijemo referencu na B/H/S-u za gospodina Krajišnika.

6 G. TIEGER: [simultani prevod] Mislím da je to na kraju druge strane, i
7 to je negdje upravo tamo gdje je podvučeno "Semberija Majevisa". Znači, to bi
8 bilo negdje na vrhu treće strane.

9 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Hvala Vam, časni Sude.

10 G. TIEGER: [simultani prevod]

11 P: Znači na engleskom kaže: "Osim učešća u oružanom sukobu na linijama
12 fronta, policija je indirektno učestvovala u operacijama čišćenja grupa i
13 pojedinaca obezbjeđujući transporte oružja i municije, obezbjeđujući
14 teritoriju...", i tako dalje.

15 Prema Vašem razumijevanju teksta na B/H/S-u, ne znam da li je ovo jako
16 tačan prevod te konkretne rečenice?

17 O: Da. Prevod je tačan.

18 P: I tu se kaže da je policija indirektno učestvovala u čišćenju?

19 O: Ja sada gledam ovaj primjerak na B/H/S-u. To je strana FI21281 /u
20 engleskom transkriptu: "FI201281"/ u tu ima velika greška u prevodu, u zadnjem
21 redu na toj strani. To je treća riječ s lijeve strane. Pročitat ću to na B/H/S-

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 u znači "neposredno", a trebalo bi se prevesti "direktno", a ne "indirektno".

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Tražim potvrdu kabine.

3 Da, dobio sam potvrdu, hvala.

4 G. TIEGER: [simultani prevod]

5 P: Ako bismo također mogli da pogledamo stranu 23 izvještaja. Oprostite,
6 stranu 18. A možda bi nam mogli da pomognete da nađemo odgovarajuću stranicu na
7 B/H/S-u.

8 O: Zavisno od toga koji je paragraf trebalo bi da počne sa stranicom
9 FI21299 ili 1300.

10 P: U ovom se paragrafu govori da: "Pored ovih ostalih zadataka treba
11 navesti i naglasiti da je policijska aktivnost bila usmjerena na razoružavanje
12 paravojnih formacija i pojedinaca i nalaženje ilegalno posjedovanog oružja i
13 municija, eksplozivnih naprava i slično. Važni zadaci bili su na čišćenju terena
14 od ubačenih diverzantsko-terorističkih grupa u neutralisanju oružanih pobuna
15 organizovanih od muslimansko-hrvatskih ekstremista Prijedor, Kotor Varoš, Novi
16 Grad, Ključ, Sanski Most, Jajce, Bihać, Teslić, Vakuf, Kupres i tako dalje."

17 Da li se i tu isto tako odražava da je policija učestvovala u
18 operacijama čišćenja u različitim opštinama na teritoriji Republike Srpske?

19 O: Da, to doista točno odražava tu činjenicu i paragraf koji smo upravo
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vidjeli u radnoj verziji godišnjeg izvještaja predstavlja točnu sliku koju su
2 dali brojni izvještaji sačinjeni i podneseni tokom ljeta, naročito tokom ljeta
3 1992. godine kada je riječ o uključenosti policije u takvim operacijama
4 čišćenja.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Istovremeno, gospodine Tieger,
6 vjerojatno ste primijetili da mene zanima uglavnom ono što se znalo u to
7 vrijeme, a sada ste nam skrenuli pažnju na izvještaj čiji datum je 1. januar
8 1993. premda on opisuje događaj iz 1992. Mene nisu toliko zanimali događaji koji
9 su se desili već koliko brzo i koliko učinkovito su se podnosili izvještaji na
10 najvišoj razini. Ako gospodin Nielsen kaže da ovaj godišnji izvještaj za koji
11 znamo da nije mogao postojati prije 1. januara 1993. odražava ono što nalazimo u
12 drugim izvještajima onda ćete shvatiti da trebamo to više istražiti. Dakle,
13 moramo vidjeti što se to pojavljuje u tim drugim izvještajima, jer na osnovu
14 jednog prethodnog pitanja gospodin Nielsen nam je rekao da nije bilo baš mnogo
15 direktnog učešća u operacijama čišćenja.

16 Zbog toga se sad nalazim malo na nesigurnim osnovama, jer ovo je
17 izvještaj sačinjen nakon događaja. Gospodin Nielsen kaže da ovaj izvještaj
18 odražava ono što je bilo sadržano u prethodnim izvještajima i to je ono što
19 Sudsko vijeće zanima - što je točno bilo izvještavano u tim ranim fazama? To je
20 ono što je nas u prošlih pola sata zanimalo.

21 G. TIEGER: [simultani prevod] Meni se činilo da je Vas zanimala i
22 priroda operacija čišćenja, pitanje razoružavanja. Mislio sam da je korisno da
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Sudsko vijeće vidi gdje su se te operacije odvijale jer Sud već ima dosta
2 informacija upravo o tome šta se događalo na tim lokacijama.

3 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Ako biste mi dopustili, gospodine
4 tužitelju, ja bih svjedoku postavio pitanje.

5 Kad govore o tim operacijama, govore o MUP-u, o policiji, želio bih da
6 nam kažete na koji način je policija počela sudjelovati u tim operacijama. Tko
7 joj je dao to naređenje i na kojoj razini se ta inicijativa trebala poduzeti? Da
8 li se to vidi iz Vašeg istraživanja?

9 Na primjer, vidio sam na stranici 55 Vašeg izvještaja, mislim da je to
10 bio paragraf 192 gdje kažete da je: "Krizni štab ARK-a proglasio krizne štabove
11 najvišim organom vlasti na području općine." Vi u Vašem radu negdje drugdje
12 pokazujete da krizni štab sadrži i predstavnike policije i vojske. Ako je neka
13 operacija, borbeno djelovanje ili bilo koja vrsta operacije predvođena ili
14 izvršena od strane policije - tko je te operacije naredio? Dakle, tko je bio
15 začetnik i inicijator toga?

16 SVEDOK: [simultani prevod] U ovom primjeru koji je upravo Sudsko vijeće
17 spomenulo, u tom primjeru gdje se spominje Krizni štab ARK-a treba reći da je
18 Krizni štab ARK-a počeo izdavati naređenja u maju 1992. svim podređenim kriznim
19 štabovima da počne razoružavati paravojne grupe i civilno stanovništvo. Određen

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 je cijeli niz rokova u okviru kojih se trebalo ispoštovati ta naređenja o
2 razoružanju. Ta naređenja o razoružanju kao i naknadni rokovi i naređenja
3 podijeljena su širom ARK-a raznim kriznim štabovima.

4 Trebam spomenuti da je Stojan Župljanin kao načelnik CSB-a Banjaluka bio
5 član kriznog štaba ARK-a i onoga što se kasnije nazivalo Ratnim štabom ARK-a. Na
6 općinskoj razini, u svakoj pojedinoj općini, načelnik stanice javne bezbjednosti
7 bio je član kriznog štaba.

8 Kao što ste već primijetili, među njima su bili i... dakle, u sastavu
9 kriznog štaba bili su i predstavnici vojske. Ono što se bez izuzetka vidi tokom
10 ljeta 1992. jeste da su krizni štabovi - kako na regionalnoj, tako i na
11 općinskoj razini - izdavali naređenja koja se tiču akcija koje je trebala
12 poduzeti policija. Policija bi tada vlastitim linijama komandovanja djelovala na
13 osnovu takvih naređenja.

14 Na primjer, ako je krizni štab ARK-a dao naređenje da se razoruža
15 civilno stanovništvo na području Autonomne regije Krajina, netko, kao što je na
16 primjer Simo Drljača, načelnik SJB-a Prijedor, primio je čak takvo naređenje dva
17 puta. On bi bio zadužen za prenašanje takvog naređenja diljem... dakle, da
18 prenese to naređenje kriznom štabu čiji je bio član, ali bi on manje-više primio
19 isto naređenje od svog nadređenog u ministarstvu, Stojana Župljanina, koje bi
20 direktno proslijedio to naređenje jer je bio prisutan na sjednicama i provodio
21 odluke kriznog štaba ARK-a. I na temelju tih naređenja kasnije vidimo iz
22 izvještaja i dokumenata policije da se postupalo na osnovu tih naređenja, a ti
23 postupci su uključivali i ovakve operacije čišćenja o kojima smo govorili.

24

25

26

27

28

29

30

1 Takvo djelovanje se obično vršilo u koordinaciji sa policijom.

2 Želio bih samo pojasniti jednu stvar. U mom prethodnom odgovoru kad sam
3 govorio o kumulativnoj prirodi radne verzije godišnjeg izvještaja i rekao da on
4 odražava dokumente koji su se držali i bili zavedeni kod policije u ljeto 1992.,
5 mislio sam na dokumente koji su kružili između Stojana Župljanina i Drljače,
6 odnosno SJB-ova općenito i CSB-ova i ministra, a nisam mislio konkretno na
7 komunikacije u ljeto 1992. između ministarstva i Predsjedništva, odnosno Vlade.

8 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Želio bih dopuniti svoje pitanje na
9 slijedeći način: ako ste napisali da je 18. maja 1992. Krizni štab ARK-a
10 proglasio i tako dalje..., možete li nam pojasniti organizaciju tog kriznog
11 štaba? Dakle, na nivou republike... Dakle, kakva je bila konkretno struktura? Da
12 li je postojala neka vrsta načelnika štaba ili glavnog štaba na razini
13 republike, odnosno regionalne ili općinske organizacije? Imate li kakvih
14 informacija o tome? Nije mi to jasno.

15 SVEDOK: [simultani prevod] Ja sam potpuno spreman govoriti o odnosima
16 između policije i kriznih štabova i o naređenjima koja je policija primala i
17 prosljeđivala. Međutim, ja nisam stručnjak za krizne štabove. Vjerujem da je
18 Sudsko vijeće čulo izvještaj od jednog od mojih kolega koji se ticao konkretno
19 kriznih štabova i vjerojatno bi bilo površno, i mislim sasvim izlišno s moje
20 strane, da pokušavam komentirati o unutaršnjem djelovanju kriznih štabova.
21 Štoviše, želio bih reći da većina mojih mišljenja vezanih uz krizni štab
22 formirana je na temelju upravo tog izvještaja.

23 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala. Kad ste rekli da se odluka
24
25
26
27
28
29
30

1 donosila na razini kriznog štaba kad se tiče ciljeva i operacija koje treba
2 provoditi, da li se to vidi u odlukama kriznog štaba? Dakle, želim reći: jeste
3 li vidjeli takvu odluku među dokumentima, da li ste vidjeli da se spominju bilo
4 kakve takve... da se u dokumentima prikazuje proces odlučivanja?

5 SVEDOK: [simultani prevod] Ja sam imao pred sobom mnogo zapisnika sa
6 sjednica kriznih štabova, kako sa regionalnog, tako i sa općinskog nivoa. I ono
7 što sam mogao vidjeti iz njih jeste da se veoma često spominje policija i akcije
8 koje je policija trebala izvršiti. Ono što se također moglo primijetiti jeste da
9 naređenja koja je sačinio Krizni štab ARK-a na regionalnom nivou proslijeđena su
10 ne samo preko policijske hijerarhije već i preko kriznih štabova.

11 Ponekad je bilo interesantno primijetiti također da se ponekad
12 formulacije donekle razlikuju. Želim time reći da u jednoj od ovih oznaka ovdje
13 imamo naređenje da se razoruža stanovništvo, i to je odluka kriznog štaba koju
14 ja ovdje citiram, Kriznog štaba ARK-a u kojem oni upozoravaju stanovništvo - i
15 sad bih želio provjeriti dokument, ali mislim da se radi o najrigoroznijim,
16 striktnim posljedicama koje će uslijediti ako ne budu ispoštovali tu odluku.

17 Zanimljivo je primijetiti da u općini Ključ to isto naređenje kojim se
18 traži da se oružje preda policiji i stanici bezbjednosti, da se tamo upozorava
19 stanovništvo na katastrofalne posljedice ako ne budu ispoštovali to isto
20 naređenje o razoružavanju.

21 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala, gospodine.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod]

2 P: Nadovezat ću se na jedan od Vaših odgovora koji ste dali na pitanja
3 Sudskog vijeća. Spomenuli ste odluku o razoružanju, odnosno naredbu o
4 razoružanju koja je donesena na razini ARK-a. Molim Vas da pogledate oznaku 65.

5 Prije svega, za oznakom 65 nalazi se naređenje kojim se traži opća
6 mobilizacija, barem je to naslov koji imamo u ovom papiriću koji označava
7 dokument. Ako pogledamo točku pet tog naređenja, odnosno odluke, da li se tu
8 vidi jedna varijacija ili baš formulacija onog naređenja o razoružanju o kojem
9 ste ranije govorili?

10 O: Da. Tu se koristi upravo izraz da će se primijeniti "najstrože mjere"
11 ukoliko se oružje ne preda prije roka.

12 P: Prije svega želio bih primijetiti da je tu u potpisu sekretar
13 regionalnog Sekretarijata za narodnu odbranu. Ali, da li je to naređenje poteklo
14 iz Autonomne regije Krajina ili čak sa više razine?

15 O: Ovo naređenje je doneseno na razini Autonomne regije bosanske Krajine
16 i u uvodnom paragrafu se spominje odluka Ministarstva narodne odbrane od 16.
17 aprila 1992., a to je viša pravna instanca.

18 P: A ministar narodne odbrane je bio gospodin Subotić?

19 O: Da. To je tačno.

20 P: Da li je on donio tu odluku od 16. aprila 1992. koja se spominje u
21 uvodnom dijelu dokumenta iza oznake 65?

22 O: Da, jest.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U vezi s Vašim odgovorom na pitanje o kriznim štabovima rekli ste
2 sucu Hanoteauu da je jedan od Vaših kolega svjedočio, odnosno podnio izvještaj
3 koji se posebno usredotočio na to pitanje. Ovo Sudsko vijeće je čulo i
4 svjedočenje gospodina Treanora o cijelom nizu pitanja na republičkoj razini. No,
5 uprkos tome, želio bih Vam postaviti barem nekoliko pitanja o nekim od
6 materijala koje je gospodin Treanor možda već i detaljnije obradio.

7 Prije svega, jeste li upoznati sa Zakonom o narodnoj odbrani od 28.
8 februara?

9 O: Jesam.

10 P: Možete li nam u općim crtama reći što se njime uređuje i njegovu
11 povezanost sa nekim eventualnim drugim pravnim aktima koji se odnose na
12 hijerarhiju policije, odnosno na to tko ima ovlasti da izdaje naređenja policiji
13 u određenim trenucima.

14 O: Da. Ja se sjećam da i u Zakonu o narodnoj obrani i u kasnijem Zakonu
15 o obrani koji je donesen nakon što je formirana Republika Srpska, u članu 6 i 7
16 oba zakona predviđa se suradnja između vojnih i policijskih jedinica tokom
17 borbenih djelovanja, a konkretno se predviđa mogućnost potčinjenja policijskih
18 jedinica vojnim jedinicama tokom borbenog djelovanja. To je također nešto što se
19 vidi u jednom naređenju izdanom 15. maja. Njega je izdao Mićo Stanišić,
20 ministar, u kojem on govori o privremenom potčinjavanju policijskih jedinica
21 komandi VRS jedinica u toku neposrednih borbenih dejstava. On, međutim, jasno
22 naznačava da konačna odgovornost nad tim policijskim jedinicama ostaje u
23 njegovoj nadležnosti, njega kao ministra.

24

25

26

27

28

29

30

1 Treba u ovom trenutku reći da općenito govoreći policija Ministarstva
2 unutrašnjih poslova zajedno sa VRS-om smatrala se oružanim snagama RS-a nakon
3 16. sjednice Skupštine RS-a koja je održana 12. maja 1992.

4 P: Da li znate da li je ratno stanje, odnosno stanje neposredne ratne
5 opasnosti proglašeno od strane vlasti Republike Srpske tokom 1992.?

6 O: Ja smatram da je stanje neposredne ratne opasnosti proglasio Savjet
7 za nacionalnu bezbjednost 5. aprila 1992. na sjednici održanoj tog dana.

8 P: Da li Zakon o narodnoj odbrani od 28. februara predviđa da tokom
9 ratnog stanja, odnosno prijetnje rata, predsjednik, odnosno kolektivno tijelo -
10 Predsjedništvo, naređuje na koji način će se koristiti policijske snage?

11 O: Prije svega vidim ovdje na ekranu da je zapisano da sam rekao 5.
12 aprila, a ja sam rekao 15. aprila. Takva odredba o policiji, odnosno o ovlasti
13 predsjednika, odnosno Predsjedništva, da naređuje policiji ugrađena je u Ustav,
14 u član 81. Ustava koji predviđa da Predsjedništvo ili predsjednik imaju ovlast
15 komandiranja nad policijom tokom stanja neposredne ratne opasnosti, a ta se
16 odredba može naći i u Zakonu o narodnoj obrani.

17 Pored toga, s obzirom da sam spomenuo članak 81., mislim da je bitno
18 primijetiti da, kao što smo jučer razgovarali, potčinjavanje ovog
19 Ministarstva... Dakle, potčinjavanje ministarstava Vladi... u tom kontekstu
20 treba reći da tokom stanja neposredne ratne opasnosti Ministarstvo nije
21 potčinjeno Skupštini - već Predsjedništvu koje ima vlast tokom stanja neposredne

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ratne opasnosti i ono preuzima ovlasti koje u normalnom stanju ima Skupština. To
2 je dakle pravna osnova za situaciju o kojoj sam upravo govorio.

3 P: Bilo je govora o operacijama za razoružavanje pa ćemo pogledati
4 nekoliko dokumenata koji se bave tim pitanjem. Prije svega, prvo dokument iza
5 oznake 25, molim.

6 Prije svega, da li je iza oznake 25 naređenje Stojana Župljanina upućeno
7 svim stanicama javne bezbjednosti u nadležnosti CSB-a Banjaluke kao reakcija na
8 dokument od 4. maja koji smo ranije pogledali?

9 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Prije nego što nastavite s time,
10 ispričavam se što Vas prekidam, ali mi gospodin Krajišnik kaže da nema dokument
11 pod oznakom 25.

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Vjerojatno gleda regulator jedan, a to
13 je početak regulatora dva.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, regulator dva počinje sa
15 dokumentom iza oznake 25.

16 G. TIEGER: [simultani prevod]

17 P: Htio sam samo identificirati taj dokument i pitati Vas da li je to
18 odgovor načelnika CSB-a Banjaluke, Stojana Župljanina, dakle reakcija na
19 naređenje ARK koje je bilo podijeljeno SJB-ovima?

20 O: Pa dokument koji se tu nalazi je u stvari prosljeđivanje naređenja
21 koje je u stvari uzeto, riječ po riječ dakle odgovara onom prethodnom dokumentu
22 od 4. maja koji šalje Stojan Župljanin načelnicima svim podređenih stanica javne
23 bezbjednosti.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Molim da pogledamo oznaku 31 jer i tu se vidi nešto što ste spomenuli
2 ranije. Možete li nam reći o čemu se tu radi?

3 O: Dokument 31 je depeša koju je uputio Simo Drljača - on je potpisao
4 kopiju na B/H/S-u - datirana 31.07.1992. godine u kojoj on izjavljuje da je
5 primio depešu CSB Banjaluka i zatim on šalje primjerak te depeše koju je on
6 primio, nepromijenjeni primjerak - dakle potpuno identičan, a ta depeša se
7 poziva na dokument koji smo gledali pod oznakom 30 i traži od stanice javne
8 bezbjednosti da dâ informacije o oružju, municiji i drugim eksplozivnim
9 sredstvima koja ste oduzeli od paravojnih formacija ili pojedinaca od početka
10 akcije razoružavanja zaključno s danom 31.07.1992.

11 P: S tim u vezi, molim da pogledamo oznaku 32.

12 O: Dokument 32 je depeša datirana 02.08.1992. iz Drljačine Stanice javne
13 bezbjednosti Prijedor, a šalje se Banjaluci. Ovaj dokument nije potpisao
14 Drljača, već je potpisan za njega, u njegovo ime. I tu se kaže: "U vezi Vaše
15 depeše od 31.07. dostavljamo Vam podatke o oduzetom oružju, municiji, drugim
16 eksplozivnim sredstvima u toku akcije razoružavanja."

17 P: A taj popis uključuje 17 automatskih pušaka, sedam M-48 pušaka, 185
18 lovačkih pušaka i tako dalje, zar ne?

19 O: Tako je.

20 P: Molim da pogledate oznaku deset u registratoru jedan. Ovo je
21 devetomjesečni izvještaj Stanice javne bezbjednosti Prijedor za 1992. Molim da
22 pogledate stranicu četiri na engleskom prijevodu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: To je stranica 00633750 na B/H/S-u.

2 P: Počinje, nakon naslova: "Učešće pripadnika službe u borbenim
3 dejstvima", i tu se detaljno izvještava o aktivnostima policije u vezi sa onime
4 što se nazivaju borbena dejstva na različitim lokacijama diljem općine Prijedor.
5 Da li se tu dalje opisuju akcije čišćenja koje su se odvile nakon tih borbenih
6 dejstava u kojima je sudjelovala policija?

7 O: Ovo je odjeljak o učešću članova policije i opet postoji razlika
8 između originala na B/H/S-u i prijevoda. Zapravo, u B/H/S-u kažu: "...učešće
9 pripadnika Službe u borbenim dejstvima...", a ne "članova stanice".

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prije nego što uzmemo Vašu riječ zdravo
11 za gotovo, obično tražimo pomoć od prevoditelja.

12 Molim, možete li pročitati na B/H/S-u, pa ćemo dobiti prijevod na
13 engleski.

14 SVEDOK: "Pripadnika Službe u borbenim dejstvima".

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, imate podršku od prevoditelja.

16 Hvala.

17 SVEDOK: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

18 Ovaj odjeljak ilustrira upravo ova dva oblika učešća u borbama od strane
19 policije. Prvi dio odnosi se na borbena dejstva koji je prevedeno kao "borbena
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 dejstva", upravo kako treba. A nakon toga kaže se da i aktivni rezervni
2 policajci su učestvovali u najintenzivnijim borbenim dejstvima na teritoriji
3 različitih sela u regiji Prijedora, a 11 policajaca je pritom ubijeno, a 25
4 ranjeno u svemu tome.

5 Zatim se kaže da: "Nakon tih borbenih dejstava službenici policije su
6 radili intenzivno na čišćenju", a tu piše "čišćenje terena" što je upravo to. A
7 to je značilo da se privodilo i hapsilo, zatim ispitivalo određene ljude koji su
8 identificirani kao neki koji su povezani sa neprijateljskim djelovanjem na tom
9 teritoriju.

10 Također bih Vas uputio na sljedeću stranicu gdje ima statističkih
11 podataka i to jako dobro ilustrira do koje mjere su policajci učestvovali u
12 borbenim dejstvima u općini Prijedor. Tokom cijele godine ovdje je ukupno 16.602
13 dana... dana po čovjeku u borbenim dejstvima u općini /sic/.

14 G. TIEGER: [simultani prevod]

15 P: Da li su to bila dejstva koja su osim oružja koje su Muslimani
16 zarobili, kao i Hrvati, da li to uključuje... zapravo da li to je urodilo listom
17 konfisciranog oružja koje smo našli u dokumentu pod brojem 32? /kako je
18 prevedeno/

19 O: To su dejstva koja su provedena u ljeto 1992. i koja su urodila
20 konfiskacijom prethodno spomenutoga oružja, te također su urodila - kao što piše
21 u ovom izvještaju - uhićenjem i ispitivanjem određenih osoba u tri zatvora koja
22 su navedena u slijedećem paragrafu, paragrafu koji je nakon statistike. Tu se
23
24
25
26
27
28
29
30

1 radi o "Keratermu", "Trnopolju" i "Omarskoj".

2 Takođe bi htio primijetiti da ovaj izvještaj odražava sudjelovanje u
3 borbenim dejstvima i akcijama čišćenja koja u skladu sa prethodnim izvještajem
4 Stanice javne bezbjednosti Prijedor koji je napisao Drljača u maju 1992. i
5 poslao Župljaninu, to su bila dejstva koja su urodila barem u jednom slučaju -
6 prema navodima Stanice javne sigurnosti Prijedor - stotinama ubijenih
7 muslimanskih civila. I to je ono što je rekao Drljača u maju 1992. godine. Znači
8 nevini muslimanski civili, stotine njih je poginulo u tim operacijama.

9 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] U vezi s tim, časnici Sude, gospodin Tieger
10 je u svom pitanju rekao da li su te operacije dovele do liste konfisciranoga
11 oružja koju smo našli u dokumentu broju 32, pored onog oružja koje su predali
12 Muslimani i Hrvati?

13 To pitanje u sebi sadrži i određene dokaze koji nisu podržani nikakvim
14 dokumentima, a tu se radi o muslimanskom i hrvatskom življu.

15 Ako pogledamo dokument pod brojem 32, to je informacija o oružju
16 konfisciranom od paravojnih formacija.

17 Ako gledamo taj dokument pod brojem 32, tu vidimo listu oružja. I ako
18 idemo na izvještaj, u izvještaju se govori o čišćenju i operacijama čišćenja,
19 ali istovremeno u to vrijeme su izdana naređenja da se razoružaju paramilitarne
20 formacije, bilo muslimanske, bilo hrvatske, bilo srpske. Istovremeno, gospodin

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Tieger iznosi pretpostavke koje ne bi trebale biti ovdje.

2 G. TIEGER: [simultani prevod] U redu, časni Sude.

3 P: Da li ta operacija čišćenja koja je u izvještaju spomenuta, da li je
4 ona usmjerena na muslimanski živalj ili na srpski živalj?

5 O: Ja nisam stručnjak za demografiju sela u okolici Prijedora. Ja znam
6 da je bilo sela koja su bila muslimanska, također je bilo i sela koja su bila
7 srpska, ali ono što mogu sa sigurnošću reći je to da imena nekih od nekih od
8 ovih sela koja su sadržana u izvještaju koji smo upravo pogledali, a to je
9 izvještaj o radu Stanice javne bezbjednosti Prijedor u posljednjih devet mjeseci
10 u 1992. godini, obuhvaćali su imena sela o kojima je govorio Drljača u maju
11 1992. kada je govorio o stotinama nedužnih muslimanskih žrtava koje su pale.

12 P: A ljudi koji su uhapšeni i dovedeni u "Keraterm", "Trnopolje" i
13 "Omarsku"? Da li dokument govori u prilog tome da su bili jedne etničke skupine
14 ili druge u većoj ili manjoj mjeri? Znači, govorim o ljudima koji su nakon tih
15 operacija dovedeni u "Omarsku", "Keraterm" i "Trnopolje".

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo Loukas, ja pretpostavljam da Vaš
17 prigovor nije imao za cilj... odnosno, nije se temeljio na sumnji o etničkoj
18 pripadnosti ovih uhićenika?

19 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da, naravno. I to je bio moj prigovor...

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ono što je gospođa Loukas htjela reći
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 je da to oružje koje je spomenuto u dokumentu 32 je možda bilo od paravojnih
2 formacija - bez obzira koja je bila njihova etnička pripadnost.

3 Istovremeno, gospođu Loukas, imamo puno dokaza koji se odnose na lovačko
4 oružje, a to je bilo oružje lokalnog stanovništva. I ako pogledamo to, i ako
5 usporedimo to na ono što se obično opisuje kao oružje u rukama običnih građana,
6 onda se čini da bi ono prvo bilo točno, a ono drugo baš ne. Mislim da ovo nije
7 važno. Nemojmo se na tome zadržavati dugo.

8 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da, ja se slažem, časni Sude. Ali,
9 voljela bih da se zabilježi da gospodin Tieger ne radi pretpostavke koje nisu u
10 dokazima.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako kažem: "nastavimo", onda je to
12 konačno.

13 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ali to obuhvaća i oružje koje nije samo
14 lovačko oružje.

15 G. TIEGER: [simultani prevod]

16 P: Da li je ova operacija bila usmjerena, od strane MUP-a, samo na jednu
17 etničku pripadnost u određenim selima?

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Policijski dokumenti koje sam pregledavao, naročito policijski
2 dokumenti iz Autonomne regije Krajine, na koju smo se ovdje usredotočili,
3 uvelike sugeriraju da su te operacije naoružavanja usredotočile se i imale za
4 cilj Hrvate i Muslimane u sjeverozapadnoj Bosni, ali to ne znači da nema
5 dokumenata u kojima se govori da je oružje prikupljeno i od Srba. Takvi
6 dokumenti zaista postoje i dostupni su, ali broj takvih dokumenata i broj oružja
7 koje je konfiscirano od Srba, prema tim dokumentima, je puno, puno manje nego
8 broj oružja koje je konfiscirano od pripadnika muslimanske etničke skupine.

9 Također je važno reći s tim u vezi da konfiskacija oružja i provođenje
10 naredbe o razoružavanju, prema izvještajima policije, uvijek je uključivalo i
11 velika borbena dejstva nakon kojih bi uslijedila operacija čišćenja. To je sve
12 provodila Vojska Republike Srpske i tada su kuće, i cijela sela ponekad,
13 uništavana.

14 [Sudije većaju]

15 G. TIEGER: [simultani prevod] Pretpostavljam da ćemo nastaviti do 15
16 do... /u engleskom transkriptu: «15.00h»/

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gotovo radimo sat i pol. Možda bi
18 ovo bio dobar momenat za pauzu?

19 G. TIEGER: [simultani prevod] Da, možemo prekinuti.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda ćemo prekinuti zasjedanje i
21 nastaviti u 15.10h.

22 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim da ustanete.

23 ... Početak pauze u 14.43h

24

25

26

27

28

29

30

1 ... Sjednica nastavljena u 15.18h

2 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Izvolite sjesti.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Tieger, nekoliko proceduralnih
4 stvari iako će to možda biti dosadno za svjedoka, mislim da njegova nazočnost
5 neće biti problem.

6 Prvo je da sam ja stvorio konfuziju time što nisam pročitao cijelu
7 odluku o svjedocima po pravilu 92bis, što znači da su materijali nerazumljivi
8 kad se radi o svjedoku Nikoli Samardžiću. Ja ću sada taj dio odluke pročitati,
9 taj dio koji sam nenamjerno ispustio.

10 Želio sam tada reći: "Pošto smo pročitali materijale, Sudsko vijeće je
11 odlučilo da ne prihvati izjavu ili priloge. Sudsko vijeće će dati priliku
12 Tužiteljstvu da objasni relevantnost ovog materijala i nakon toga će Sudsko
13 vijeće još jedan put razmotriti svoju odluku."

14 To je prvo pitanje.

15 Drugo pitanje je sljedeće: Sudsko vijeće, tri suca, su primili pismo
16 koje nosi datum 3. juna, to je današnji datum, od gospodina Krajišnika. Ja
17 vjerujem da je to odgovor na naš poziv da napišete nekoliko stvari o kojima će
18 se razgovarati na sastanku koji ste predložili.

19 Informiran sam, iako nemam službenog prijevoda ovoga pisma, da to pismo
20 objašnjava zbog čega tražite sastanak, a ne naznačuje teme o kojima biste
21 željeli razgovarati, tako da oni koji će biti prisutni zapravo ne znaju tko

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 treba biti prisutan i o čemu će se govoriti. Molim Vas ponovno napišite na
2 jednom komadiću papira točku 1, 2, 3 tako da oni koji trebaju biti prisutni na
3 tom sastanku budu upoznati sa time o čemu Vi želite razgovarati.

4 Pismo će biti prevedeno, no i prije toga želio sam Vam reći ovo što sam
5 rekao.

6 Treće proceduralno pitanje je sljedeće... Gospodine Nielsen, to se Vas
7 tiče do neke mjere. Danas poslije podne nastavit ćemo sa glavnim ispitivanjem
8 gospodina Nielsena, i možda unakrsnim ispitivanjem. Ne znam koliko će vremena
9 trebati gospodinu Tiegeru. U svakom slučaju, ovaj iskaz neće danas završiti, a
10 onda je pitanje da li ćemo prema dogovorenom programu imati slobodne dane u
11 ponedjeljak i utorak i ponovno početi u srijedu. Gospođo Loukas, ja se obraćam
12 Vama, da li biste željeli da se završi sa ovim svjedokom, a onda da imamo pauzu
13 kasnije? Sudsko vijeće nema o tome nikakvo specijalno mišljenje, osim što imamo
14 neke obaveze 6. juna. Želio bih čuti od strana što imaju o tome reći, što bi oni
15 željeli učiniti?

16 GĀA LOUKAS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Ne znam, prije svega,
17 koliko će trajati glavno ispitivanje, ali bez obzira na to - ja nikako ne mogu
18 završiti danas bez obzira kad počnem. Dakle, postavlja se pitanje da li ćemo
19 nastaviti u ponedjeljak, što je sasvim u redu s moje strane.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo Loukas, opet Vaš mikrofon nije
2 okrenut prema Vama.

3 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Čini se da taj mikrofon ima svoju
4 vlastitu volju i okreće se od mene.

5 Časni Sude, u takvim okolnostima naravno ono što sam postavila kao
6 pitanje u odsustvu svjedoka, mislim da je pitanje da li će se unakrsno
7 ispitivanje završiti u ponedjeljak ili možda kasnije, u nekom drugom trenutku. U
8 tim okolnostima možda... Malo sam ograničena u tome što ću reći obzirom da je
9 svjedok prisutan.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda onda možemo to na kraju današnjeg
11 dana ili možda možemo zamoliti svjedoka...

12 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Možda na kraju glavnog ispitivanja, ili
13 možda svjedok može izaći.

14 Drugo pitanje je pitanje onoga što je časni Sud rekao jučer, a to su
15 daljnji argumenti po pitanju samozastupanja od strane gospodina Krajišnika.
16 Rekli ste da će ili na početku današnjeg dana, ili na kraju današnjeg dana o
17 tome će se raspravljati, o tim argumentima. Gospodin Harmon i gospodin Stewart

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 su o tome razgovarali, čini mi se po tom pitanju. Mislim da je određeno 45
2 minuta za kraj današnje sjednice.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, 45 minuta je za kraj današnje
4 sjednice.

5 Samo da pogledam. Idemo ovako, na kraju ovog dijela zasjedanja, Vi ćete
6 nam reći što nam imate reći u odsutnosti svjedoka.

7 A Vi, gospodine Tieger, možete nastaviti.

8 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

9 P: Gospodine Nielsen, želio bih se vratiti na jedno od pitanja koja sam
10 postavio ranije. Ja mislim da Vam ga je zapravo postavio gospodin sudac
11 Hanoteau, a radilo se Vašoj analizi različitih izvještaja i Vi ste rekli da
12 postoje tuceti izvještaja koje ste Vi imali priliku pregledati. To su dokumenti
13 MUP-a i želio bih Vas pitati da li se tamo spominju dnevni bilteni koji su
14 slati, da li se spominju 90 različitih pojedinačnih izvještaja koji su poslani
15 ministru, predsjedniku... odnosno 80 takvih izvještaja koji su poslani
16 predsjedniku i članovima Predsjedništva o kojima smo govorili jučer, a koji su
17 opet obuhvaćeni godišnjim izvještajima?

18 O: Ranije sam govorio o desecima izvještaja koje sam imao priliku
19 pregledati. Ja sam mislio pri tom na dnevne biltene MUP-a i biltene koji su
20 obuhvaćeni tim dnevnim biltenima, a koji su došli od centara sigurnosti.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ukupan broj dokumenata koje sam pregledao je puno veći i obuhvaća mnoge druge
2 dokumente koji proizlaze iz MUP-a. Obzirom na 90 izvještaja, odnosno od 80
3 izvještaja koji se spominju u nacrtu godišnjega izvještaja, ja nikad nisam vidio
4 listu koje bi napravilo Ministarstvo, a koja bi rekla o čemu se radi u tim
5 izvještajima, odnosno - kakvi su to izvještaji. Ja samo mogu spekulirati, ali
6 obzirom na ono što smo vidjeli rukom pisano na izvještaju 17. jula da je to
7 jedan od izvještaja koji je dio onih 80 ili 90 izvještaja koji su navedeni u
8 nacrtu izvještaja. Ja, doduše, nisam sad u mogućnosti reći koliko tih izvještaja
9 koji su navedeni u godišnjem izvještaju sam ja zapravo imao prilike pregledati.

10 P: Ja primjećujem da za vrijeme posljednjeg dijela ove sjednice Vi ste
11 morali objasniti Sudu na što ste se usredotočili i na što su se usredotočili
12 drugi članovi LRT-a. To je bila moja greška, a sada Vam dajem priliku da date
13 Sudskom vijeću i objasnite im na što ste se Vi koncentrirali za razliku od
14 drugih članova LRT-a. I možda biste nam sada mogli reći da li ste se Vi
15 zabavljali više Ministarstvom, Vladom, na što ste se Vi naročito usredotočili?

16 O: Za vrijeme cijelog mog rada sa timom istražitelja, ja sam se
17 usredotočio na Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske. Za vrijeme
18 druge godine mojeg prisustva, odnosno mog članstva u timu istražitelja, ja sam

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 to proširio i uključio sam u svoj rad i Ministarstvo unutrašnjih poslova
2 Republike Srbije i Federalni sekretarijat za unutrašnje poslove koji se također
3 nalazi u Beogradu. No, moj zadatak nije bio da pregledam dokumente koji su se
4 ticali funkcioniranja Vlade Republike Srpske ili Predsjedništva ili Kriznog
5 štaba. Za vrijeme postojanja tima istražitelja, ja sam bio svjestan što rade
6 moji kolege, ja sam se konzultirao s njima redovito po pitanjima za koja su oni
7 bili stručni, i oni su me redovito obavještavali kao i ja njih o dokumentima iz
8 svojeg područja koji su mogli biti relevantni za moje područje istraživanja. To
9 je recimo bio slučaj sa Predsjedništvom, sa Vladom i njihovim sjednicama i
10 osobama koje su radile na tim pitanjima. Oni bi mi rekli svaki puta kada bi
11 Ministarstvo unutrašnjih poslova bilo nešto što je bilo na dnevnom redu tih
12 tijela. Što se tiče ovoga izvještaja, kao što naslov kaže, on se ograničava na
13 uspostavljanje i djelovanje Ministarstva unutrašnjih poslova bosanskih Srba u
14 razdoblju od otprilike novembra 1990. do kraja 1992. godine.

15 P: Znači, Vi ste analizirali internu dokumentaciju MUP-a Republike
16 Srpske prvenstveno za razliku od drugih članova tima koji su pregledavali
17 dokumente Predsjedništva, Vlade i tako dalje?

18 O: Da. To je tačno. Želio bih podsjetiti Sudsko vijeće na paragraf 6, na
19 stranici 9 moga izvještaja u kojem iznosim na što sam se usredotočavao i koje

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 izvore sam koristio za ove izvještaje. Želio bih samo primijetiti da osim što
2 sam pregledavao ogroman broj dokumenata koji su u posjedu OTP-a, a koji
3 pokrivaju Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, također sam se
4 oslanjao na dokumente koje je sastavio MUP Republike Bosne i Hercegovine za
5 period od prije aprila 1992.

6 P: Nadam se da ćemo brzo moći proći kroz materijal. Ja još uvijek to
7 namjeravam tako da mi je još ostalo relativno malo pitanja koje imam da Vam
8 postavim.

9 Prvo, htio bih da Vas pitam o onom dijelu Vašeg izvještaja koji se bavi
10 onim što se dogodilo sa Muslimanima i Hrvatima, pripadnicima zajedničkog MUP-a u
11 opštinama gdje su srpske vlasti preuzele vlast. A u Vašem izvještaju se govori o
12 prekidu radnog odnosa ili izjavama lojalnosti. Jučer ste spomenuli kako je
13 gospodin Kovač rekao i pohvalio što se smanjio broj Muslimana u policiji. Da li
14 je bilo i nekih drugih područja i drugih stanica javne bezbjednosti gdje su
15 pripadnici MUP-a Muslimani ili Hrvati bili razoružani ili otpušteni?

16 O: Da. Bilo je. Nacionalni sastav MUP-a Republike Srpske se promijenio
17 veoma dramatično tokom prvih mjeseci i bio je radikalno različit od nacionalnog
18 sastava zajedničkog MUP-a u periodu prije aprila 1992. Teško je opisati to,
19 odnosno taj proces, na jednostavan način zato što dokumenti koje je izradio MUP
20 Republike Srpske sugerišu da je ono što se dogodilo u stanicama javne
21 bezbjednosti, centrima javne bezbjednosti, se razlikovalo od opštine do opštine.
22 Drugim riječima, u nekim slučajevima - Ilidža je jedan primjer - čini se na
23 osnovu vlastite dokumentacije MUP-a, na početku aprila 1992., bili su samo Srbi
24
25
26
27
28
29
30

1 i par Hrvata u stanici javne bezbjednosti. U nekim drugim opštinama, kao što su
2 Pale i Sokolac, na području Romanije, također su činjeni potezi da se smanji
3 broj Muslimana koji rade u stanicama javne sigurnosti tamo prije aprila 1992.

4 Međutim, opet u nekim trećim općinama kao što su Ključ i Prijedor,
5 brojni su Muslimani ostali da rade u policiji tokom mjeseca aprila 1992., i tek
6 krajem aprila, a nekad čak i kasnije, u maju, su Muslimani u tim opštinama
7 prestali da rade u policiji. Način na koji su prestajali sa radom i da li im je
8 dana prilika da se zakunu na lojalnost novom MUP-u ili nisu, to se opet
9 razlikuje od opštine do opštine, pa nekad čak i unutar opštine od jedne
10 policijske stanice do druge.

11 Ono što je možda najvažnija izjava koja se može dati vezano za ovu temu
12 jeste da je rezultat kretanja osoblja koji sam pokušao da kratko opišem, već
13 potpuno jasan do kraja juna 1992. Ja bih htio da se pozovem na paragraf 199 na
14 strani 59 mog izvještaja, gdje citiram kvartalni izvještaj MUP-a Republike
15 Srpske gdje se kaže da: "Za cijelo Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike
16 Srpske do kraja juna 1992. bilo je samo šest zaposlenih Muslimana, a svi ostali
17 su bili Srbi." To će reći, nije bilo Hrvata već samo šest Muslimana u cijelom
18 ministarstvu.

19 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] S tim u vezi želio bih Vas upitati
20 sljedeće. Vidimo da je došlo do reorganizacije policijske službe. Vidimo također
21 da su iz policijskih snaga nestali ljudi koji su muslimanske vjeroispovijesti,
22 da su oni prestali raditi u policiji. Ta policija koja je organizirana, da li je
23 to bila stalna policija, da li su to bile stalne policijske snage ili su
24
25
26
27
28
29
30

1 unovačeni novi ljudi? Da li su to oni već od prije ili su unovačeni ljudi? Što
2 mislite zašto su ljudi otišli, a ako su novi primljeni - kako su primljeni? Kako
3 je sve to organizirano, da li su postojala uputstva kako unovačiti nove ljude,
4 kako regrutirati nove policajce? I ako je to slučaj, kako se to dogodilo? Kakva
5 je bila realizacija toga?

6 SVEDOK: [simultani prevod] U odgovoru na ovo pitanje, prvo što se tiče
7 brojnog sastava MUP-a Republike Srpske, koliko je meni poznato i na osnovu
8 dokumenata, ukupan broj lica zaposlenih u ministarstvu, a može se više
9 informacija dobiti u izvještaju, jeste da je se policija u stvari uvećala što se
10 tiče broja zaposlenih usprkos činjenici da je veliki broj policajaca muslimanske
11 i hrvatske nacionalnosti otišao iz Ministarstva iz različitih razloga koji su
12 navedeni u mom izvještaju.

13 A na pitanje da li je to sve bilo pripremljeno i kako i odakle su došli
14 novi ljudi - odgovor je sljedeći: dokumenti koje sam mogao da vidim sugerišu da
15 je bilo mnogo improviziranja na lokalnom nivou. Vijeće će se sjetiti sasvim
16 sigurno moje reference jučer na Bosansku Krupu, na opštinu Bosanska Krupa u
17 kojoj je tajna služba policije iz Beograda već bila dobila informacije o
18 neformalnoj srpskoj policiji ili miliciji Bosanske Krupe.

19 U mnogim opštinama za koje posjedujemo dokumentaciju, proces
20 regrutovanja izgleda da se odvijao prvo tajno, kao što je navedeno u onom
21 izvještaju jučer za Zvornik, a kasnije otvorenije, javnije, kada su Srbi vojno
22 sposobni koji već nisu bili u vojnim jedinicama bili skupljeni u formacije koje
23 su kasnije postale dijelovi policijskih jedinica.

24

25

26

27

28

29

30

1 U ovom konkretnom slučaju mislim da je korisno pozvati se na onaj dan
2 kada je održana parada na Dan bezbjednosti CSB-a Banjaluka. Sastav te jedinice
3 uglavnom se sačinio od bivših paravojskih snaga koje su poznate kao SOS, ili
4 Srpske obrambene snage, i koje su bile vrlo aktivne na području Krajine.

5 Također možemo da vidimo i tvrdnju koju citiram, a to je tvrdnja
6 ministra unutrašnjih poslova, a mislim da je to bilo na 22. sjednici Skupštine u
7 novembru, 22. i 23. novembra 1992. Morat ću malo da potražim i prelistam da
8 pronađem pravi odlomak. No, suština je ova, mogu to da parafraziram prije nego
9 što nađem citat.

10 G. TIEGER: [simultani prevod] Ako je od pomoći, mislim da je to paragraf
11 203.

12 SVEDOK: [simultani prevod] Da, to je tačno. Na 22. sjednici Skupštine,
13 Mićo Stanišić gledajući unazad na početak rata rekao je: "Pošto je postojao
14 srpski element rata, mi smo željeli da se zemlja brani. Oni su uzeli kriminalce
15 i lopove, a ni jedan doktor nauka se nije pojavio sa puškom, rukama da brani ovu
16 zemlju, ni jedan intelektualac. To je bio naš prioritetni zadatak i imali smo
17 dobre namjere. Možda smo griješili u tom smislu, a i to priznajem."

18 Dakle, ovo što je izjavio Stanišić, što se vidi u drugim policijskim
19 dokumentima jeste da su osobe koje su regrutovane u policiju, posebno specijalne
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 policijske jedinice kao što je policijska jedinica u Banjaluci koju sam
2 spomenuo, da su ti ljudi dolazili iz sredina ili sa prošlošću koju su policajci
3 po svojim vlastitim dokumentima znali da pripadaju kriminalnim krugovima. Opet u
4 slučaju Banjaluke, Stojan Župljanin je već u septembru 1991., više od pola
5 godine prije formiranja MUP-a Republike Srpske, sam govorio o uvećanju broja
6 paramilitarnih grupa u formacijama MUP-a u području SAO Krajine. Dokumenti koje
7 sam ja mogao da pregledam sugerišu da su isti ljudi koje je spomenuo u tom
8 izvještaju su bili kasnije uključeni u policijske snage ili su saradivali u
9 zajedničkim operacijama sa policijom kao paravojne formacije.

10 Treba da napomenem da je ovo što je Župljanin rekao jeste u stvari pismo
11 koje je poslao 23. septembra 1991., a pismo je bilo upućeno Biljani Plavšić,
12 Miodragu Simoviću, Momčilu Krajišniku i mislim jednom pripadniku vojnih krugova,
13 a i Vitomiru Žepiniću.

14 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Oprostite, mislim da nisam tačno
15 shvatio zadnji dio Vašeg odgovora. Kada ste spomenuli ovo pismo koje je bilo
16 poslano tim ljudima koje ste naveli, o čemu je bilo to pismo? Nisam to sasvim
17 shvatio?

18 SVEDOK: [simultani prevod] Ovaj konkretni dokument je pismo koji ne
19 citiram u svom izvještaju, ali ga mogu pokazati Raspravnom vijeću i imam ERN
20 broj pri ruci, ali on se nalazi u mojim svescima i ja sam ga pogledao kada sam
21 se pripremao za svoje svjedočenje.

22 To je izvještaj u kojem Župljanin, koji je u to vrijeme bio načelnik
23
24
25
26
27
28
29
30

1 CSB-a Banjaluka, objašnjava one najurgentnije teme koje je imao u obezbeđivanju
2 situacije u sjeverozapadnoj Bosni, a govori o širenju broja naoružanih
3 paravojnih grupa i kaže da su te grupe, da se otvoreno vežu uz političke stranke
4 i u slučaju SDS-a on napominje da su neke od tih paravojnih grupa počele da
5 obezbjeđuju skupove SDS-a koji su se događali u sjeverozapadnoj Bosni. Ono što
6 on traži od onih kojima je pismo upućeno jeste šta može da se učini na bosanskom
7 nivou o toj sve lošijoj bezbjednosnoj situaciji, konkretno - o ovim grupama.

8 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Da li on u tom pismu izražava
9 zabrinutost zbog nepouzdanog načina na koji se ti ljudi zapošljavaju, odnosno ti
10 policajci, i da li njega brine da je bezbjednosna situacija takva zato što su
11 zaposleni neki ljudi koji nisu trebali tu biti, odnosno što se nije obraćala
12 pažnja tko su oni?

13 SVEDOK: [simultani prevod] U to vrijeme, u septembru 1991., događaji još
14 uvijek nisu došli do faze da je te ljude zapošljavala policija i to nije ono što
15 brine Župljanina. Župljanina brine to što su te osobe... Ja se sjećam jedne
16 osobe iz tog dokumenta, Veljko Milanković, koji će kasnije voditi grupu koja se
17 zove Vukovi Vučjaka. On je osnovao grupu naoružanih ljudi, i to dobro
18 naoružanih, bolje naoružanih nego lokalna policija u Bosanskoj Krajini, a
19 Župljanin je mogao da potvrdi da je Veljko Milanković i drugi u toj grupi, kao i
20 u drugim grupama, da su imali poprilične kriminalne dosjee. Znači da su bili

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 krivično gonjeni u različitim prilikama. I u septembru 1991. stvari su došle do
2 faze da je Župljanin osjećao da policija neće moći da djeluje ukoliko događaji
3 budu dalje eskalirali zato što su oni bili lošije naoružani od ovih paravojnih
4 grupa koji su imali svoje političke afilijacije.

5 Ja sam to želio da povežem, kao što to radim u izvještaju, na strani 64
6 sa kasnijom integracijom srpskih paravojnih obrambenih snaga u Specijalnu
7 jedinicu CSB-a Banjaluka. U stvari to je kontrast između položaja, odnosno
8 stava, koji je Župljanin imao u septembru 1991., gdje je on bio veoma zabrinut s
9 ovom situacijom, i u aprilu 1992. gdje je sada spreman da integriše neke od tih
10 jedinica u svoje vlastite policijske snage.

11 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Oprostite što oduzimam toliko
12 vremena koje pripada Tužilaštvu, no želio bih da shvatim sljedeće: kada na
13 lokalnom nivou ljudi koji ne zadovoljavaju odgovarajuće standarde bivaju
14 zaposleni, da li je to rezultat lokalnih inicijativa bez pozivanja na više
15 nivoe, ili je sve to... Da li je cijela ova procedura bila rezultat uputstava
16 koja su ranije bila dana i da li su o tim inicijativa izvještani viši nivoi jer
17 to je bio sasvim neobični slijed događaja? Bar tako ja pretpostavljam.

18 SVEDOK: [simultani prevod] Časni Sude, ja mogu samo da dam komentar o
19 regrutovanju policije onako kako se ono održava u dokumentima i MUP-a BiH i MUP-
20 a Republike Srpske. U predratnom periodu, treba napomenuti da su pripadnici sve
21 tri nacionalne grupe u MUP-u Republike Bosne i Hercegovine, Srbi, Hrvati i
22 Muslimani, uzajamno jedni druge redovito optuživali o tome da pokušavaju da
23 integrišu paravojne jedinice ili komponente u MUP. Na primjer, Muslimani su

24
25
26
27
28
29
30

1 navodno uzeli veliki broj Muslimana muškaraca iz Sandžaka i opremali ih kao
2 policajce koristeći neregularne procedure, to jeste ne koristeći onu proceduru
3 koja je navedena u zakonu i propisima koji se odnose na Ministarstvo unutrašnjih
4 poslova.

5 Sa početkom rata postupak, odnosno stvarni događaji koliko sam ih ja
6 mogao vidjeti u odražene u dokumentima MUP-a RS-a kažu da se prikriveno vršilo
7 opsežno regrutovanje. Kada je počeo rat mnogo toga je bilo na lokalnom nivou. Ja
8 ne vidim da su postojale neke konkretne instrukcije, uputstva, kako te osobe
9 treba angažovati, koji kriteriji treba da postoje u ministarstvu, odnosno u
10 opštinskim stanicama javne bezbjednosti. Ono što se može primijetiti, ako se
11 pozovem opet na onaj sastanak od 11. jula u Beogradu, jeste do vremena, odnosno
12 do polovine ljeta 1992., ministar i nekoliko načelnika CSB-a su veoma zabrinuti
13 zbog intervencija lokalnih vlasti, posebno kriznih štabova, u svakodnevno
14 rukovođenje policijom i o imenovanjima ko će biti komandir, ko će biti načelnik
15 policije i tako dalje. Jedan od glavnih zaključaka sa tog sastanka jeste da se
16 pokuša obezbjediti da policija funkcioniše adekvatno i ispravno, uključujući i
17 procese zapošljavanja.

18 A što se tiče ljudi koji su već bili u ministarstvu, a koji su možda
19 počinili djela koja su kršenje discipline ili krivična djela, Mićo Stanišić je
20 izdao naređenje tokom ljeta 1992. u kojem on konkretno kaže da će ti ljudi biti
21 odstranjeni iz Ministarstva unutrašnjih poslova i stavljeni na raspolaganje VRS-
22 a. To jeste, da će otići učestvovati u operacijama VRS-a, a ja mislim da te

23
24
25
26
27
28
29
30

1 dokumente imamo u našim svescima.

2 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala Vam mnogo.

3 G. TIEGER: [simultani prevod]

4 P: Još samo jedno, zadnje pitanje o ovom davanju zakletve o lojalnosti.

5 Htio bih da pogledamo onaj dokument koji se nalazi u tabulatoru 28, sveska 2. Tu

6 se nalaze zaključci sa sjednice Kriznog štaba Autonomne regije Krajine od 18.

7 maja 1992. pa bih htio da Vam skrenem pažnju na zaključak broj 8.

8 Na engleskom se kaže: "Lojalnost ostalih nacionalnosti u Srpskoj

9 republici Bosni i Hercegovini ne treba da bude samo verbalna."

10 Kao prvo, na osnovu Vašeg razumijevanja originala, da li postoji ikakvo

11 pitanje vezano za prijevod kojim treba da se pozabavimo prije nego što predemo

12 na zaključke?

13 O: Ja sam ispitao i original na B/H/S-u, i verziju na engleskom, i

14 mislim da postoji jedan važan raskorak između prevoda i originala. Vjerujem da

15 ja tačku 8 čitam na sljedeći način: "Lojalnost drugih naroda Srpskoj republici

16 Bosni i Hercegovini ne smije biti samo deklarativnog karaktera."

17 P: Možda biste prema uputstvima Suda mogli da pročitate original, a onda

18 će naši prevodioci moći da to nama prevedu.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Samo zadnjih nekoliko redova bi bilo

20 dovoljno.

21 SVEDOK: "Ne smije biti samo deklarativnog karaktera."

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Hvala.

2 P: A koji je značaj tog zaključka, gospodine Nielsen?

3 O: Ova se tačka konkretno odnosi na one zakletve o lojalnosti koje su
4 dobivali policajci u cijeloj Srpskoj republici u to vrijeme i u suštini tu se
5 kaže da se samo usmeno izražavanje lojalnosti ili pisanje zakletve na papiru
6 nije dovoljno samo po sebi da bi se pokazala lojalnost Srpskoj republici.

7 P: Jučer ste govorili o zahtjevu o izvještavanju o određenim krivičnim
8 djelima, ako se tačno sjećam - vezano za vozila ili gorivo. Vezano za
9 izvještavanje o krivičnim djelima koje je zahtijevalo Ministarstvo unutrašnjih
10 poslova, srpsko Ministarstvo unutrašnjih poslova od svojih pripadnika. Da li je
11 bilo u dokumentima ikakvog naglasaka koji ste Vi mogli da utvrdite o krivičnim
12 djelima protiv pripadnika jedne ili druge nacionalnosti?

13 O: U ovom konkretnom slučaju htio bih da se pozovem na paragraf, odnosno
14 tačku 238 svog izvještaja, strana 71, gdje govorim o odgovoru ministra Stanišića
15 na zahtjev vlade od 24. maja. To je bio zahtjev o kojem smo diskutovali jučer.

16 Ja sam već napomenuo da je dokument u kojem smo vidjeli gdje Stanišić
17 traži konkretne informacije od CSB-a, tu se konkretno spominje i krađa vozila iz
18 kompleksa TAS-a u Vogošći i krađa nafte, odnosno goriva, iz Ilidže. A Stanišić
19 je također tražio da se daju informacije o teškim krivičnim djelima koja su
20 počinjena protiv Srba na teritorijama pod kontrolom MUP-a bivše Bosne i
21 Hercegovine. Drugim riječima, krivična djela protiv Srba koji su bili na

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 teritoriji koja nije bila pod kontrolom Srba.

2 P: Tokom pregledavanja dokumenata, jeste li naišli na bilo kakve druge
3 reference o izvještavanju o krivičnim djelima koja su počinjena konkretno protiv
4 Srba?

5 O: Ranije sam spomenuo u svom svjedočenju o nacionalnoj službi
6 sigurnosti RS-a. Jedan od glavnih zadataka te Službe nacionalne bezbjednosti
7 bila je da izvještava o krivičnim djelima počinjenim protiv Srba, opet na
8 teritoriji Bosne i Hercegovine koja je bila pod kontrolom muslimanskih ili
9 hrvatskih snaga. O tome su oni izvještavali redovito ministra i podsekretara za
10 nacionalnu bezbjednost.

11 G. TIEGER: [simultani prevod] Još jedno posljednje pitanje, časni Sude,
12 ali moram prvo konzultirati dokument.

13 GĐA PREVODILAC: Tužitelj nije uključio mikrofon.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine Tieger. Vi ste,
15 gospođu Loukas sugerirali da ćemo Vas saslušati na kraju glavnog ispitivanja.
16 Mislim da bi to trebalo učiniti u odsutnosti svjedoka.

17 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da, časni Sude.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molit ću Vas da napustite, svjedoče,
19 sudnicu na trenutak prije unakrsnog ispitivanja. Moramo čuti podnesak gospođe
20 Loukas.

21 [Svedok se povlači]

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođu Loukas, izvolite.

23 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

24

25

26

27

28

29

30

1 U suštini imam dva pitanja za iznijeti. Prije svega, ja sam za zapisnik
2 iznijela jednu napomenu prije početka iskaza ovog svjedoka u vezi sa situacijom
3 Obrane. To je prva točka, a mislila sam da je bitno u odgovoru na pitanje časnog
4 Suda da to spomenem. Dakako, svjedok u tom trenutku ne smije biti prisutan.

5 Situacija u kojoj se mi nalazimo u ovom trenutku, časni Sude, je
6 sljedeća: dakle, bez obzira počela li ja sa unakrsnim ispitivanjem ili ne,
7 odnosno hoću li ja početi sa unakrsnim ispitivanjem danas ili ne je u stvari
8 odluka koju prepuštam časnom Sudu. Ali bih željela istaknuti da mi preostaje
9 nekih pola sata, ako uzmemo u obzir da imamo pola sata do sljedeće pauze, dakle,
10 da imamo još sljedeću pauzu, 45 minuta rezerviranih za gospodina Harmona i
11 gospodina Stewarta i tako dalje. Dakle, to je... tako negdje otprilike stvari
12 stoje. Međutim, ako časni Sud odluči da usprkos tome trebam započeti s unakrsnim
13 ispitivanjem - ja ću to učiniti. To je prva stvar.

14 Druga stvar je, dakako, da se postavlja pitanje nastavka unakrsnog
15 ispitivanja. Naravno jer ja neću završiti svoje unakrsno ispitivanje za pola
16 sata. Dakako, ponedjeljak i utorak su potom određeni za obavezne dane koje treba
17 iskoristiti za dodatne svjedoke tužitelja. To su svjedoci 681 i 682. Dakle,
18 časni Sude, ja se prepuštam Vašoj odluci o tome kako želite iskoristiti vrijeme
19 u ponedjeljak i utorak.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To i jest pitanje koje smo uputili
21 stranama u postupku. Dakle, Vi sami ćete imati dva dana slobodno. To je jasno.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Međutim, ako kažete: "Ja bih radije da pređemo na ta pitanja nakon što
2 smo završili sa ovim svjedokom" ili ćemo ići na ona dva kako su zakazana... Mi
3 smo čak mislili da ni nećemo zasjedati u ponedjeljak i utorak - zato možda naše
4 agende više nisu niti toliko slobodne koliko bi trebale biti, ali bismo željeli
5 znati što Vi preferirate. I gospodin Tieger.

6 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, ja mogu nastaviti u
7 ponedjeljak.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A Vi, gospodine Tieger?

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Pa ja bih morao provjeriti sa gospodinom
10 Hannisom u tom slučaju kada je riječ o svjedoku koji je sljedeći zakazan na
11 rasporedu. Mislim da je to bitno.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, svakako. To je pitanje koje treba
13 iznijeti. Ovom svjedoku nije problem da se vrati kasnije s obzirom da on ne mora
14 putovati, i pretpostavljam da bi bilo za njega puno manje traumatično da on
15 pričeka nekoliko dana.

16 G. TIEGER: [simultani prevod] Možda bi bilo dobro da relativno skoro
17 pređemo na pauzu kako bismo raspravili onda međusobno o tome.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa da. Onda molim da čujem od vas nakon
19 pauze da li ćete nastaviti sa unakrsnim ispitivanjem.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 G. TIEGER: [simultani prevod] Ako želite čuti što Tužiteljstvo misli o
2 tome, mislim da je posve primjereno da se počne s unakrsnim ispitivanjem. Naime,
3 koliko sam shvatio od gospođe Loukas, ona je u suštini imala gotovo cijeli
4 tjedan da se pripremi.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da gospođa Loukas nije niti rekla
6 da ona ne može započeti, ali istovremeno se pita da li činjenica da nema mnogo
7 vremena i da ne može nastaviti s ispitivanjem, da li uopće to onda ima smisla da
8 počne.

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Pa, možda ćete smatrati da smo
10 preentuzijastični, ali pola sata nije zanemarivo.

11 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da je ovo prilično
12 budalasto od strane gospodina Tiegera. Ja, ako on to doista smatra, mogu
13 nastaviti s unakrsnim ispitivanjem i ispitivati pola sata.

14 [Sudije većaju]

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođu Loukas, Sudsko vijeće je
16 uvjereno da ćete imati na raspolaganju više od pola sata, pa ćete nastaviti
17 ipak.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da prijeđemo na Vaš izvještaj. Kada Vam je prvi puta rečeno da će se
2 od Vas tražiti da napišete ovaj izvještaj?

3 O: Ja sam pred Međunarodni sud za bivšu Jugoslaviju došao 16. juna
4 2002., odnosno, to je bio moj prvi dan ovdje i već mi je prvog dana objašnjeno
5 da ću raditi na pitanju Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske.
6 Mislim da će se Sudsko vijeće prisjetiti da je to bilo u fazi kada je zavedeno
7 nekoliko izvještaja, među njima i izvještaj gospodina Treanora o rukovodstvu
8 bosanskih Srba i tada je Tužiteljstvo smatralo da postoji potreba za još jednim
9 izvještajem o Ministarstvu unutrašnjih poslova. I stoga je to od mene zatraženo
10 da radim na toj temi i smatram da je sam pojam zavođenja izvještaja, za razliku
11 od samog vođenja istraživanja o tome i zavođenja izvještaja za ovaj predmet, po
12 mom znanju je donesen kao odluka u septembru ili oktobru 2002.

13 P: Gospodine Nielsen, Vi ste sad dali /kako je prevedeno/ Vaše uvjete u
14 vezi sa...

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođu Loukas, prije nego što nastavite
16 već sam primijetio iz prvog odgovora koji je bio odgovor na vrlo kratko pitanje
17 da niste zaustavili svjedoka. To je, dakako, pravilno postupanje ako smatrate da
18 su svi detalji koje Vam svjedok daje bitni i relevantni. Ali, ako mislite da
19 nisu svi detalji relevantni - zaustavite svjedoka.

20 S druge strane, gospodine Nielsen, gospođa Loukas Vas je samo pitala
21 kada. Ona će Vas pitati dalje detalje ako će joj biti potrebni.

22 SVEDOK: [simultani prevod] Shvaćam, časni Sude.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas da Vi dajući odgovor se
2 usredotočite na pitanje.
3 SVEDOK: [simultani prevod] Da.
4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dodatni detalji će svakako biti
5 zatraženi od Vas.
6 GĐA LOUKAS: [simultani prevod]
7 P: Vratimo se sad na moje drugo pitanje. Da li su Vam date neke
8 odrednice u odnosu na to što se od Vas zahtjeva da date u tom izvještaju?
9 O: Da. Jesu.
10 P: Jesu li te odrednice date usmeno ili pismeno?
11 O: Usmeno.
12 P: I u čemu su se te odrednice sastojale?
13 O: Odrednice su bile da se sačini izvještaj o Ministarstvu unutrašnjih
14 poslova bosanskih Srba koji će ispuniti prazninu koju su ostavili drugi
15 analitički izvještaji izrađeni u analitičkom odjelu, odjelu za istraživanje
16 rukovodstva i vojnu analizu.
17 P: A oni su smatrali da je ta praznina gdje, gospodine Nielsen?
18 O: Pa oni su smatrali da je praznina ostavljena kada je riječ o
19 Ministarstvu unutrašnjih poslova Srpske republike, premda su drugi izvještaji
20 koje su sačinili drugi stručnjaci Tužiteljstva svakako se dotakli u prolazu
21 Ministarstva unutrašnjih poslova - nije bilo nekog izvještaja vještaka koji se
22 usredotočio detaljno na funkcioniranje i osnivanje Ministarstva.
23 P: Vi sad radite za stalni Međunarodni kazneni Sud. Otišli ste sa ovog
24 suda u augustu 2004. U tom periodu od Vašeg početka rada ovdje 2002. godine, u
25
26
27
28
29
30

1 junu 2002., pa sve do augusta 2004. - koliko ste radili za Tužilaštvo i za Odjel
2 za pravno istraživanje, da li ste pune te dvije godine proveli na ovom
3 izvještaju i istraživanju koje je one zahtijevalo?

4 O: Ja nikada nisam radio za Odjel za pravno istraživanje. Bio je to tim
5 za istraživanje rukovodstava pri Tužiteljstvu.

6 P: Ja sam se krivo izrazila. Željela sam reći Odjel za istraživanje
7 rukovodstva. Izraz "pravni" - prečesto se pojavljuje na usnama odvjetnika,
8 nažalost.

9 O: Shvaćam.

10 Ja sam podnio izvornu verziju ovog izvještaja u decembru 2003., kao što
11 se i kazuje ovdje. Zatim sam nastavio istraživanje na temelju nekih novih
12 dokumenata koji su pristizali u Tužiteljstvo i najnoviju verziju sam podnio
13 posljednjeg dana svog rada ovdje, a to je bilo 13. augusta 2004.

14 P: Tokom tog perioda, jeste li se gospodine Nielsen konzultirali sa
15 tužiteljima u ovom predmetu?

16 O: Da, jesam.

17 P: Koliko često?

18 O: Kontaktirao sam sa tužiteljima u ovom predmetu veoma često, ponekad
19 svakodnevno, ponekad ne toliko često.

20 P: A što su uključivali ti kontakti?

21 O: Pa najčešće su tužitelji tražili konkretne informacije koje su se
22 ticale MUP-a Republike Srpske ili MUP-a Socijalističke republike BiH.

23 P: Za ovo ste rekli najčešće da su uključivali te zahtjeve. A kakve
24
25
26
27
28
29
30

1 druge konzultacije ste imali sa tužiteljima u ovom predmetu?

2 O: Također sam kontaktirao s tužiteljima u ovom predmetu u vezi sa
3 sudjelovanjem na misijama koje su organizirane na području bivše Jugoslavije.

4 P: Kakve vrste misija?

5 O: Pa, sudjelovao sam u nekoliko misija kao istražitelj, kao istraživač
6 - dakle osoba za istraživanja, i trebao sam prikupiti dodatne zbirke dokumenata
7 koji su se ticali MUP-a Republike Srpske iz raznih arhiva u Bosni i Hercegovini
8 i s tim u vezi sam i kontaktirao sa tužiteljima.

9 P: Vi ste, gospodine Nielsen, prilično pošteno priznali da ste Vi
10 stručni za područje Ministarstva unutrašnjih poslova za razliku od Vlade,
11 predsjedništva, kriznih štabova. Vaše područje ekspertize bilo je u tom smislu
12 prilično i jeste u tom smislu prilično specijalizirano, zar ne?

13 O: Da.

14 P: U paragrafu 6 Vašeg izvještaja Vi navodite da ovo nije iscrpna
15 analiza svih aspekata događaja u Bosni i Hercegovini između novembra 1990. i
16 kraja 1992. Tamo iznosite da ste ovdje uvrstili relevantne članke iz štampe iz
17 onog vremena. Kojim procesom selekcije ste se koristili?

18 O: Mislite li konkretno sa člancima iz novina ili općenito?

19 P: Pa, konkretno me zanima za novinske članke. O drugima ćemo kasnije.

20 O: U Uredu tužitelja postoji veliki broj novinskih članaka koji su
21 zavedeni pod brojevima ERN i ja sam imao pristup novinskim člancima. Kad bih
22 naišao na članke koji su se bavili konkretno MUP-om, bilo Socijalističke

23

24

25

26

27

28

29

30

1 republike, bilo Republike Srpske, ja bi ih pročitao i uključio u svoj izvještaj
2 jer sam smatrao da znatno pridonose informacijama koje su sadržane u dokumentima
3 MUP-a - kako Socijalističke republike, tako i Republike Srpske.

4 P: Kada je riječ o informacijama koje dajete na samom početku paragrafa
5 6 gdje kažete da ste izveli analizu dokumenata, dakle, materijala u vidu
6 dokumenata, na koji način ste vršili pregled i selekciju dokumenata koje
7 spominjete u paragrafu 6? Jeste li to činili Vi? Da li su to činili drugi u
8 Vašem odjelu, odnosno - možete li nam opisati kako je taj proces selekcije tekao
9 kada je riječ o tim dokumentima?

10 O: Svakako. Primarni način selekcije dokumenata za ovaj izvještaj bio je
11 da sam čitao i analizirao mnogo veću grupu dokumenata i onda bih iz te velike
12 grupe dokumenata napravio selekciju. U velikoj većini slučajeva, ja sam bio
13 osoba koja je pronašla dokument i odlučila ga uključiti.

14 U drugim slučajevima o kojima sam ranije govorio, moje kolege koji su
15 radili na drugim aspektima Republike bosanskih Srba ili nekim drugim aspektima,
16 događajima u to vrijeme u Bosni i Hercegovini, oni bi mi skrenuli pažnju na neke
17 članke koji su im se činili relevantni za MUP RS ili MUP SRBiH i zatim bi mi
18 predočili te dokumente. Međutim, ja sam bio jedini sudac toga koji članci,
19 dokumenti, biti citirani u ovom izvještaju.

20 P: I dakle, kao jedina osoba koja je donosila te odluke, pretpostavljam
21 da ste željeli biti sigurni da ćete uključiti dokumente koji ne samo da idu u
22 prilog tezama Tužiteljstva, već ste se vodili i načelima nepristranog
23 stručnjaka?

24 O: Da, tako je.

25

26

27

28

29

30

1 P: Vi veoma kratko spominjete u svom izvještaju pitanje varijante A i B.
2 Mislim da ste to spomenuli u paragrafu 44 i u paragrafu 59. Je li tako?

3 O: Da.

4 P: Vi Sudu, dakako, ne možete ponuditi više od onoga što ste sami bili u
5 stanju proučiti iz dokumenata, zar ne?

6 O: Tako je.

7 P: Kada je riječ o tom aspektu stvari, da li ste upoznati sa
8 korespondencijom između gospodina Blewitta koji je bio zamjenik tužitelja u to
9 vrijeme, a koji je pisao Srpskoj demokratskoj stranci Republike Srpske otprilike
10 u julu 1991.?

11 O: Ne, s time nisam bio upoznat. U to vrijeme nisam bio zaposlen pri
12 ovom Sudu.

13 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Ja sad govorim, časni Sude, o dokaznom
14 predmetu Obrane D9 i imam kopije tog dokumenta ovdje i mogla bi predočiti taj
15 dokument svjedoku.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, da. To nam je poznato.

17 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Svakako. Da.

18 P: Dat ću Vam trenutak da pogledate ovo pismo gospodina Blewitta i
19 odgovor vezan na to pismo.

20 Pretpostavljam, gospodine Nielsen, da ste se upoznali s tim dokaznim
21 predmetom.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Jesam.

2 P: Mislim da ste Vi tokom Vašeg iskaza rekli da bi se, dakako u okviru
3 Vašeg odjela, vodile rasprave, na primjer sa gospodinom Treanorom, sa gospođom
4 Hanson, u vezi sa područjem stručnosti koje je svako od Vas imao, zar ne?

5 O: Da.

6 P: I Vi biste onda jedan drugom skretali pažnju na neke dokumente, je li
7 tako?

8 O: Da.

9 P: S obzirom na činjenicu da ste se Vi u Vašem izvještaju u jednoj fazi
10 pozabavili varijantom A, varijantom B, da li Vam je ikada gospodin Treanor dao,
11 predočio taj dokument? Ovaj tu dokument?

12 O: Ovo je prvi puta da vidim ova dva dopisa, ovaj komplet dopisa.

13 P: Stoga pretpostavljam ne znate da je gospodinu Trenoru skrenuta pažnja
14 na ovo pismo i u stvari tokom njegovog unakrsnog ispitivanja u aprilu 2004.,
15 prije nego što ste Vi otišli iz ove ustanove?

16 O: Ja jesam djelomice pratio svjedočenje gospodina Trenora, ali nisam
17 pratio dio u kojem se govorilo o ovom dokaznom predmetu.

18 P: Kada je riječ o Vašem konkretnom spominjanju imena gospodina
19 Krajišnika u Vašem izvještaju, Vi ćete se sjetiti dakako da Vam je i sudac
20 Hanoteau postavio neka pitanja u vezi s time. Ja sad konkretno mislim na
21 paragrafe 74, 75 Vašeg izvještaja. Sjećate se paragrafa na koje mislim?

22 O: Da. Imam ih pred sobom.

23 P: To se dakako tiče 11. sjednice Skupštine bosanskih Srba održane
24
25
26
27
28
29
30

1 18. marta 1992.

2 Vi tu govorite o činjenici da je gospodin Krajišnik konkretno spomenuo
3 potrebu za "etničku podjelu na terenu". I Vi zatim odmah nakon toga citirate
4 Miroslava Vješticu, zastupnika SDS-a iz Bosanske Krupe, možda bih trebala
5 usporiti za prevoditelje, dakle on je govorio o potrebi da se osnuje srpska
6 policija i srpski MUP kako bi Srbi mogli preuzeti kontrolu nad svojim
7 teritorijima.

8 Kad govorimo o sjednici Skupštine održane 18. marta 1992...

9 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Časni Sude, ja sam Vam jutros poslala
10 elektronsku poruku u kojoj sam Vas obavijestila da ćemo se koristiti ovim
11 dokumentom.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mi smo za to i spremni.

13 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] U redu.

14 P: Imate li tu sjednicu Skupštine pred sobom?

15 O: Imam.

16 P: Mislim da smo se usuglasili neki dan da je na dnevnom redu bilo nešto
17 što se ticalo političke situacije u Bosni i Hercegovini, zatim tekućih pregovora
18 gdje se tražilo rješenje za krizu u Bosni i Hercegovini i u suštini se tamo
19 raspravljalo o najnovijoj fazi u koju su ušli međunarodni pregovori o
20 Cutileirovom planu, je li tako?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Tako je.

2 P: Kada čovjek pogleda taj dio, a sada govorim o stranici 6 verzije na
3 engleskom, spominje se činjenica, odnosno postavlja se pitanje tri konstitutivne
4 jedinice što je dio sporazuma i dalje i pregovora, a kada se pogleda strana 8, a
5 mislim da se to nalazi negdje na sredini uvoda gospodina Karadžića vezano za ovu
6 temu, opet u kontekstu onoga što se predlaže za sve tri konstitutivne jedinice:
7 "Mi ćemo biti zaduženi za policiju, trgovinu i druge aspekte ekonomske
8 politike."

9 To je ponovo referenca, odnosno pozivanje na ono šta će postojati u
10 svakoj konstitutivnoj jedinici, jedinici bosanskih Srba, bosanskih Hrvata i
11 Bošnjaka ili Muslimana, je li tako?

12 G. TIEGER: [simultani prevod] Oprostite, časni Sude, ali ako se to
13 sugeriše da je to dio samog sporazuma, onda se tu misli na popriličnu količinu
14 informacija i sasvim sigurno uključuje i dio primjedbi gospodina Karadžića kada
15 on počinje, odnosno kad napušta tekst i počinje objašnjavati kakve su buduće
16 namjere. Tako da svjedok to mora da zna, te reference na taj specifičan
17 dokument.

18 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Svjedok jeste, kao što je gospodin Tieger
19 rekao - stručnjak. On je proveo dvije godine ispitujući ove dokumente. Ako ne
20 može odgovoriti na takvo pitanje, a da gospodin Tieger ne ustaje i da ga štiti,
21 onda sam malo zabrinuta.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da izbjegnemo ovu riječ "zaštita". Ona
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ničemu ne doprinosi. Ja potpuno shvatam gospođu Loukas da Vi niste baš
2 zadovoljni ako se gospodin Tieger miješa na ovaj način i ako mislite da svjedok
3 može da odgovori na ovo pitanje. No, pokušajmo manje intervenisati i činimo to
4 samo ako je to nužno, a mislim da ovo nije bilo nužno i da postoji prilika da se
5 u dodatnom ispitivanju postave dodatna pitanja koliko je potrebno.

6 Molim, gospođu Loukas, da nastavite.

7 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

8 P: Gospodine Nielsen, da li se sjećate mog pitanja?

9 O: Da.

10 P: Ne moram da ga ponavljam. Ako Vam treba vremena da pogledate
11 dokument, izvolite.

12 O: Ja sasvim sigurno nisam stručnjak za Cutileirov plan ili istoriju
13 Cutileirovog plana ili međunarodne pregovore koji su se u to vrijeme odvijali,
14 ali što se tiče konkretnog dijela zapisnika, mislim da sam jučer nešto slično i
15 izjavio. U ovom konkretnom trenutku razmišljalo se o tome da će doći do
16 nacionalnog razdvajanja u Bosni i Hercegovini i da će tri glavne nacionalne
17 grupe u Bosni i Hercegovini svaka imati svoju vlastitu policiju. To je vezano za
18 ovo konkretno pitanje.

19 P: Hvala, gospodine Nielsen.

20 E sada, malo dalje, a to je na strani 10, neposredno prije govora
21 profesora Koljevića, opet kada se govori o pregovorima koji se vode pod okriljem
22 Evropske zajednice daje se izjava da se Bosna i Hercegovina može podijeliti

23

24

25

26

27

28

29

30

1 etnički, da se može podijeliti u tri jedinice.

2 Opet gospodin Karadžić govori o osnovi za pregovore koji su do tada bili
3 i uspješni. Je li to tačno?

4 O: Gospodin Karadžić govori o procesu pregovaranja koji je u toku i kao
5 što kaže na početku, a kao što kasnije i kaže gospodin Krajišnik na istoj toj
6 sjednici, bosanski Srbi vjeruju u tom trenutku da će neposredno nakon ove runde
7 pregovora oni imati značajne napretke.

8 P: Hvala, gospodine Nielsen.

9 Sada bih zamolila da pređete na stranu 12 zapisnika sa te sjednice gdje
10 govori gospodin Krajišnik. On očigledno ima pozitivan stav vezano za te
11 pregovore. Je li to tačno?

12 O: Da li mislite na neki konkretni paragraf ili općenito?

13 P: Općenito.

14 O: Da. Mislim da bi se moglo reći da postoji određena mjera optimizma
15 među učesnicima ove sjednice.

16 P: Mislim da se također navodi na vrhu strane 13: "Pošto se općinske
17 granice mogu prilagođavati, mi smo već napravili neka prilagođavanja i planiramo
18 da uključimo sve dijelove koji su srpske teritorije u naše općine. Ono što treba
19 da se diskutuje, a diskutovat će se o tome gdje će to biti, gdje ćemo postaviti
20 svoje linije."

21 Znači, tu se govori o tome kako će SDA, SDS i HDZ povući svoje linije
22 između ta tri konstitutivna dijela. Je li to tačno?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: U ovom slučaju to je spominjanje činjenice da su bosanski Srbi u ovom
2 trenutku već počeli razmišljati o tome koje linije oni hoće da povuku uz
3 očekivanje da će ta karta, kao što je kasnije navedeno na sjednici, da se dakle
4 o toj mapi ili mapama treba pregovarati na budućim pregovorima.

5 P: Sada bih zamolila da pređete na dno strane 13 i tu se govori o citatu
6 koji ste Vi naveli sa te sjednice, a to je etnička podjela na terenu. Nakon te
7 rečenice se kaže: "Kad je teritorija podijeljena, preostaje da se sprovedu
8 dodatni pregovori o tome čije vlasti treba da funkcionišu i na čiji način."

9 Sasvim je jasno, zar ne, da kada govori o "etničkoj podijeli na terenu"
10 i koristi termin u sljedećoj rečenici "dodatni pregovori", da on u stvari govori
11 o pregovaranju vezano za Cutileirov plan i rješenje problema vezano za te
12 pregovore. Je li to tačno?

13 O: Mislim da sam izgubio nit.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da je tu greška jer je citat bio
15 na dnu 12. strane.

16 SVEDOK: [simultani prevod] U svakom slučaju, ja ću se pozabaviti tim.

17 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Kod mene je to na strani 13 iz nekog
18 razloga. Znači, jedna stranica dalje.

19 O: Da, u ovoj fazi on kaže da će doći do dodatnih pregovora oko
20 utvrđivanja teritorija.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Nekoliko paragrafa dalje on navodi svoje impresije i kaže da je bio
2 veoma zadovoljan nakon tih razgovora, mnogo zadovoljniji nego nakon Bruxellesa.
3 Je li to tačno?

4 O: Da. Izražava se posebno zadovoljstvo kao što sam jučer već rekao jer
5 bosanski Srbi vjeruju da Evropska unija ili Evropska zajednica u to vrijeme je
6 pristala da prihvati neku vrstu etničke, odnosno separacije Bosne i Hercegovine
7 ili nacionalnog razdvajanja.

8 P: U vezi s tim... Ustvari, ima još jedan komentar gospodina Krajišnika
9 tu. Nakon što Dragan Đukanović završava s govorom, gospodin Krajišnik spominje
10 činjenicu da u tom najnovijem sporazumu za bazu koja predstavlja osnovu
11 sporazuma o Cutileirovom planu, dio se odnosi na ove konstitutivne jedinice i na
12 specijalne odnose sa kojom god republikom hoće: bosanski Hrvati da imaju
13 specijalne odnose sa Hrvatskom, bosanski Srbi da imaju specijalne odnose sa
14 Srbijom. Je li to tako?

15 O: On ne govori o bosanskim Hrvatima. On samo kaže da bosanski Srbi
16 imaju pravo na slobodne veze i povezivanje sa Srbijom, Crnom Gorom ili bilo kim
17 žele.

18 P: Da, zaista. I bez obzira o čemu se razmišljalo u Cutileirovom planu,
19 to je trebalo da bude iste za sve nacionalne grupe, odnosno sve konstitutivne
20 jedinice?

21 O: Moram da kažem da nisam upoznat sa uslovima Cutileirovog plana osim
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da se o tome diskutovalo na sjednici Skupštine bosanskih Srba. Ja sasvim sigurno
2 mogu da kažem šta su razni govornici rekli o tom planu, no da li se to doista
3 nalazi u planu - ja o tom ne mogu da dam komentar.

4 P: Nakon toga imamo doktora Karadžića koji govori neposredno prije Ljube
5 Bosilja. On kaže: "Moramo uspostaviti strukturu vlasti na terenu jer je to naša
6 dužnost prema ljudima koji tamo žive, Srbi, Muslimani ili Hrvati, kako bismo
7 mogli da imamo mir." Da li vidite dio o kojem govorim?

8 O: Da.

9 P: I ono što je vrlo zanimljivo: u diskusiji gospodina Perišića, to je
10 treći i zadnji paragraf njegove diskusije, odmah nakon govora Rabije Šubić...

11 O: Molim da mi kažete na kojoj je to strani.

12 P: Kod mene to je strana 28, a možda bi kod Vas moglo da bude strana 27.

13 O: Da, našao sam to.

14 P: Tu se daje komentar o činjenici - vidite li rečenicu o kojoj govorim:
15 "Zašto ne pitate gospodina Krajišnika o njihovoj mogućnosti da imaju nekakav
16 uticaj kada se radi o podršci organima i opštinama"?

17 O: Da, vidim tu rečenicu.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospođo Loukas, da imate slušalice, čuli
2 biste zahtjev prevodilaca da malo usporite.

3 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Aha, zahtjev prevodilaca da usporim... Ja
4 pokušavam da uradim što je moguće više u ograničenom roku koji mi je dat. No,
5 shvatila sam. Ali, nakon nekog vremena slušalice mi počinju smetati u ušima, pa
6 ja pokušavam da ih sklonim. Ali, ostavit ću ih na ušima za preostalo vrijeme i
7 nastojat ću da usporim.

8 P: Da pođemo dalje, gospodine Nielsen. Gospodin Karović koji se
9 pojavljuje na strani 31, a to je vjerovatno kod Vas strana 30.

10 O: Našao sam to.

11 P: Gospodin Karović izgleda baš da nije veoma zadovoljan. On kaže da
12 nije zadovoljan s pregovorima. Kaže: "Nismo ništa učinili." Nakon toga, gospodin
13 Krajišnik pokušava da ga smiri.

14 [Odbrana se savetuje]

15 P: Gospodine Nielsen?

16 O: Ja čekam na pitanje.

17 P: Pa pitanje je: složiti ćete se sa mnom da on pokušava tu da ga smiri.
18 Tako bi se moglo protumačiti ovo što je tu napisano.

19 O: Da. On navodi komentare gospodina Karovića i kaže da ga treba
20 smiriti.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Sasvim je jasno iz te diskusije koja je do tad vođena da gospodin
2 Krajišnik jeste čovjek koji vjeruje u ta pregovaranja i međunarodne pregovore
3 koji su u toku. Da li je to tačno?

4 O: Kao što sam ranije rekao, gospodin Krajišnik na ovoj konkretnoj
5 sjednici vjeruje da je ova zadnja runda pregovora donijela pozitivne događaje i
6 rezultate za srpski narod, da je to u skladu sa onim što želi Skupština i
7 vjeruje da će se ti pregovori nastaviti.

8 P: Neposredno nakon što gospodin Krajišnik govori, imamo gospodina
9 Gorana Zekića koji izražava nezadovoljstvo ovom pristupu pregovaranja i on kaže:
10 "Svi će se ti pregovori nastaviti i Bosna i Hercegovina će postojati kao
11 međunarodno priznata država, a onda će se odgađati bavljenje ovim unutrašnjim
12 aranžmanima decenije."

13 Da li vidite taj dio?

14 O: Da.

15 P: Svjedok govori na mojoj strani 33, a Vaša strana 32.

16 I ponovo gospodin Krajišnik odgovara na ovaj negativni stav prema
17 pregovorima i kaže: "Šta mogu da kažem nakon što sam čuo Zekića? Izgleda kao da
18 nije čuo ništa što smo diskutovali, kao da je tek ušao u prostoriju."

19 O: Da, vidim taj dio i kažem i da gospodin Krajišnik također kaže i da
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ništa još nije dogovoreno i da je sve to samo radni materijal.

2 P: Doista. Isto tako on kaže negdje pri kraju svog govora u odgovor na
3 negativne iskaze gospodina Zekića: "Možemo li da čujemo, molim Vas, samo
4 konkretne prijedloge?" I opet se čini, zar ne, da je gospodin Krajišnik još
5 uvijek onaj koji podvlači važnost pregovaranja, je li tako?

6 O: On sasvim sigurno želi da dobije konkretne prijedloge vezano za
7 pregovore, a ne negativne emocije vezano za najnovije događaje.

8 P: Sada idemo na ono što je rekao gospodin Vještica, to je kod mene na
9 dnu strane 36, a kod Vas bi to bilo na dnu strane 35. Je li to tačno?

10 O: Da.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gledam sat. Moramo prestati u 16.55h.
12 Još imamo jedno pitanje koje moramo da razriješimo prije 17h o tome da li ćemo
13 nastaviti u ponedjeljak ili ne, pa zbog toga sugerišem da ostavimo gospodina
14 Vješticu za narednu sesiju - kad god da to bude.

15 GĐA LOUKAS: [simultani prevod] Da, časni Sude.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U ovom trenutku, gospođo Loukas, mi ćemo
17 diskutovati kada ćemo nastaviti.

18 Postoji nekoliko opcija. Gospodine Tieger, mislim da ćete Vi isto tako
19 utvrditi kad dolazi sljedeći svjedok.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ono što možemo da uradimo jeste da nastavimo u ponedjeljak i vidimo
2 koliko ćemo daleko dospjeti, a onda ponovo da krenemo u svakom slučaju u srijedu
3 i onda imamo još jedan slobodan dan nakon svjedoka 679. To je jedna opcija.

4 A druga je opcija da uzmemo dva slobodna dana i ponovo nastavimo sa
5 svjedokom u srijedu, bez obzira da li će to biti gospodin Nielsen ili neko drugi
6 - o tome treba da se odluči.

7 I to su, čini mi se, najvjerojatnije opcije.

8 Gospodine Tieger, Vi ste pokušali nešto da utvrdite.

9 G. TIEGER: [simultani prevod] Naš je prijedlog da nastavimo u
10 ponedjeljak, da onda imamo slobodni utorak i srijedu i onda u četvrtak možemo da
11 počnemo sa sljedećim predviđenim svjedokom.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Napola ste obučeni, gospodine Stewart,
13 ali nema problema.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Došao sam u zadnji trenutak i gledao sam
15 na ekran i vidio sam da se govori o rasporedu pa sam došao da nešto ponudim
16 vezano za tu temu, a pokušao sam da budem što je bolje obučen.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Tieger je sugerisao da
2 nastavimo s radom u ponedjeljak s gospodinom Nielsenom, a onda imamo slobodan
3 utorak i srijedu, a u četvrtak da nastavimo sa sljedećim svjedokom.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Čini se, moja je neposredna reakcija,
5 čini se da nije prvi puta da gospodin i ja smo složni što se toga tiče, jer
6 također je pitanje kakav efekat to ima kasnije.

7 Sugestija je znači da radimo u ponedjeljak, onda imamo pauzu u utorak i
8 srijedu, pa onda ćemo početi sa sljedećim svjedokom u četvrtak i to je ono gdje
9 smo sada.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To je ono što je sugerisano.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Ideja je da bi ovaj svjedok bio završen
12 za tri dana što znači da će se s njim nastaviti s radom i u ponedjeljak sljedeće
13 sedmice.

14 G. TIEGER: [simultani prevod] Kao prvo, ja mislim da možemo da
15 procijenimo vrijeme koje nam je potrebno. No, Vaša je matematika sasvim tačna.
16 Ako za svjedoka treba tri dana onda ćemo preći na ponedjeljak sljedeće sedmice.

17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Pitao sam se, časni Sude, ne znam kakvi
2 su aranžmani tačno napravljeni sa svjedokom 636 za ponedjeljak, 13. jun, ali
3 prema ovom rasporedu možda bi bilo pametno da se prebaci 636 na neko drugo
4 vrijeme, a onda bismo imali ponedjeljak... Sasvim sigurno ako završimo...

5 Svjedok sljedeće sedmice nije zaštićeni svjedok. To je 679. Onda ako s
6 njim pređemo na ponedjeljak, onda može preći na 677.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako kasno počnemo sa svjedokom 679,
8 možda može da potraje duže.

9 Ali moramo li to danas ili kasnije? Možemo li to uraditi u ponedjeljak
10 jer ovo moramo završiti do 17h?

11 G. STEWART: [simultani prevod] Što se tiče Obrane, nema problema sa ovom
12 sugestijom. Planiranje u ovoj fazi je apsolutno cijelo vrijeme neizvjesno.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, kao što sam rekao moramo da to da
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 odlučimo prije 17h.

2 [Sudije većaju]

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači u ponedjeljak ćemo zasjedati, a
4 slobodni će nam dani biti utorak i srijeda.

5 [Sudije većaju]

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A sjednica će u ponedjeljak biti ujutro.
7 Znači, mi ćemo završiti s radom nešto kasnije danas, a to će biti u 9 ujutro u
8 ponedjeljak i to u istoj sudnici.

9 Gospodin Nielsen, moram da Vam dam uputstvo da ne razgovarate ni sa kim
10 o onom o čemu ste svjedočili ako ste nam na raspolaganju idući ponedjeljak. Mi
11 ćemo nastaviti sa Vašim unakrsnim ispitivanjem sljedećeg ponedjeljka u 9 sati.

12 Izvolite, gospodine Tieger.

13 G. TIEGER: [simultani prevod] Ako to može pomoći rasporedu, u petak je
14 dan kad mi predajemo svoje sedmične dosjee.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da to uradimo na način da Vi najavite da
16 sada predajete sljedeći, mislim da je to bio dokument za pet opština, onda Vi to
17 raspodijelite i dajte finalnu verziju sekretaru pa će to onda proći svoj put
18 kroz ovu zgradu do svih stolova na koje treba da stigne.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Ja ne želim da upadam u riječ gospodinu
2 Tiegeru. Stojim zato jer nemam na čemu da sjedim.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mi imamo pregovore sa Tužilaštvom da
4 vidimo da li prvo može da se riješi.

5 Sada ćemo završiti sa radom, a nastavljamo 18 minuta poslije 17h.
6 Gospodine Stewart, Vi imate 20 minuta za Vaše podneske, Tužilaštvo ima 10
7 minuta, tražili su 15, a Vi ste tražili 30. A preostalo vrijeme je 10 ili 5
8 minuta pa ćemo vidjeti da li ima ikakve potrebe za neke dalje podneske nakon
9 prve runde. Sada završavamo s radom. Pauza.

10 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite molim.

11 ... Početak pauze u 16.58h

12 ... Sjednica nastavljena u 17.21h

13 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite. Izvolite sjesti.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pokušajmo biti efikasniji što je moguće
15 u ovom vremenu što nam je preostalo.

16 Prije svega želio bih čuti da li su obje strane dobile podnesak
17 Tajništva o resursima koji im mogu biti stavljeni na raspolaganje ako optuženi,
18 u ovom slučaju gospodin Krajišnik, bude sam sebe zastupao. To je nova
19 informacija koju sam zatražio, ako to bilo šta mijenja ja bih rado to čuo od
20 Vas.

21 Gospodine Stewart, izvolite.

22 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, to sam dobio toliko nedavno,
23 nisam uspio pročitati nego jedan puta kad sam ovamo dolazio. Znači, želio bih
24 još jedan put to pregledati da vidim o čemu se radi, ali nisam imao vremena do

25

26

27

28

29

30

1 sada.

2 Ja predlažem da koristim svoje vrijeme tako da vidimo, odnosno - mogu li
3 pomoći u tome gdje smo i o kojim pitanjima se radi i ja bih htio sam čuti o čemu
4 se radi tako da ispunimo moguće procijepe.

5 Što se tiče sudske prakse, odmah ću reći da mi iz Obrane smo pregledali
6 puno slučajeva, puno predmeta. Ne bih išao iz jednog predmeta u drugi jer to bi
7 trajalo više od 20 minuta, što nije baš pametno. Ja predlažem da sljedeći
8 tjedan, početkom sljedećeg tjedna - naravno ovisiti će o tome kakve ćete nam
9 dati uputstva - možemo li podnijeti kratke komentare o različitim predmetima,
10 nekoliko redaka o svakom od tih predmeta da Vas uputimo na to o čemu se radi u
11 pojedinim predmetima.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda jednu ili dvije stranice u
13 ponedjeljak ili utorak.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Utorak ujutro, ako je to prihvatljivo.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da tu nema prigovora od strane
16 Optužbe. Znači, sudska praksa u utorak, vrlo kratki podnesak.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Onda ću biti vrlo kratak danas popodne,
2 jer ono što mi prvenstveno kažemo zato da vidimo kako ćemo krenuti, da prema
3 statutu, pravilima i instrukcijama o određivanju advokata, kada optuženi želi
4 prekinuti sa uslugama svojeg odvjetnika i kada nije potrebna odluka Tajništva,
5 to je ono što sam rekao u utorak i mislim da ne trebam to dalje ponavljati.

6 Prema članku 28 /u engleskom transkriptu: "20"/ o postavljanju advokata,
7 na isti način, a to je ono o čemu se želimo koncentrirati sada, gospodin
8 Krajišnik je u istome pismu izrazio svoju želju da prestane koristiti usluge
9 advokata, odnosno, advokati se mogu povući iz svoje uloge i mislim da bismo mi
10 to trebali biti u stanju činiti to odmah jer nas gospodin Krajišnik više ne
11 treba. Časni Sude, po našem mišljenju ono što je vrlo važno je da postoje dva
12 odvojena pitanja koja treba držati odvojenima. Prvo pitanje je da li ta odluka i
13 ta namjera kako ju je gospodin Krajišnik izrazio, da li je ta odluka to zaista
14 iskrena odluka gospodina Krajišnika.

15 A drugo pitanje, da li u svim okolnostima treba tu odluku potpuno
16 poštovati, uopće je ne poštovati ili tu odluku donekle treba poštovati?

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Drugo pitanje je sve na temelju toga da se odluči da je odluka zaista njegova -
2 zaista, prava njegova odluka.

3 Ti argumenti koji predstavljaju tu razliku također se odražavaju u onome
4 što smo podnijeli kao podnesak Sudu ranije ovaj tjedan i mislim da je važno da
5 tu razliku i dalje imamo u vidu.

6 Što se tiče prvog pitanja, da li je to njegova odluka - malo želim
7 proširiti ono što smo ranije rekli ovaj tjedan. Ako je odluka gospodina
8 Krajišnika da otpusti nas i da se sam zastupa, i to smatram jednom odlukom,
9 obzirom da je njegova odluka izražena jasno u njegovom pismu Tajništvu 30. maja,
10 onda je legitimno za Sudsko vijeće da provede preispitivanje i da vidi da li je
11 gospodin Krajišnik je zaista donio odluku koja je iskrena odluka i koja iskazuje
12 njegovu namjeru. No, obzirom da je gospodin Krajišnik inteligentno i zrelo
13 ljudsko biće koje ima sve svoje mentalne kapacitete, i mislim da u tome nema
14 spora, osim ako ne postoji nekakva stvarna mogućnost da je njegova odluka
15 izazvana nečime što postoji u zakonu, a što negira njegov pun mentalni
16 kapacitet, onda odluku gospodina Krajišnika treba prihvatiti kao njegovu stvarnu
17 odluku i to je odgovor na to pitanje.

18 Recimo, ako bi se odluka gospodina Krajišnika počivala na nekom
19 nerazumijevanju ili grešci, onda bi se moglo to dozvoliti i mogli bismo o tome

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 razgovarati i onda bi to moglo inicirati takvu odluku. No, ta odluka nije
2 ishitrena, ta odluka nije ishitrena mišljenjem bilo Sudskog vijeća ili bilo koga
3 drugoga. To je odluka, a kad ne bi bila mudra ili kad bi bilo ne-pametna, onda u
4 svim jurisdikcijama to Sudska vijeća smatraju glupom odlukom.

5 Gospodin Krajišnik ima pravo na donošenje ovakve odluke bez da traži
6 druge informacije koje bi možda netko drugi smatrao potrebnima. On je jasno i
7 glasno rekao da je tražio informacije od Tajništva o posljedicama svoje odluke
8 kako bi vidio da li da je ne /nerazgovetno/, znači da je ne donese. Znači, on je
9 odlučio o čemu će pitati, a o čemu neće.

10 Po našem mišljenju, sve činjenice, da bismo odgovorili na prvo pitanje
11 da li je to njegova odluka, odgovor je jednostavno "da" i nije potrebno nikakvo
12 preispitivanje te odluke i nema opravdanja da se taj aspekt uopće uzme u obzir,
13 da se na to troši vrijeme. Naše mišljenje po ovom aspektu je u potpunom saglasju
14 sa odlukom i pristupom Žalbenog vijeća na ovom Tribunalu u predmetu *Milošević* i
15 također ima podršku u pristupu Vrhovnog suda Sjedinjenih Država u predmetu
16 *Farreta*.

17 Naše je mišljenje da nema kontradikcije toj odluci u bilo kojem predmetu
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 koji naveden pred ovim Sudbenim vijećem od strane Tužiteljstva i nema nikakvih
2 kontradikcija u bilo kojem predmetu koji je poznat Obrani. Znači, mi ne
3 poznajemo ni jedan slučaj koji bi bio suprotan pristupu ovom pitanju broj jedan.

4 Časni Sude, potpuno različito pitanje je kako treba uzeti tu odluku,
5 odnosno kako ta odluka treba biti provedena u djelo, da li Jugoslavija treba
6 provesti u djelo potpuno ili ju treba kontrolirati, ograničiti je tako da Sudsko
7 vijeće može reći: "Da, to je Vaša odluka gospodine Krajišnik, mi to vidimo, ali
8 ona se ne može provesti do kraja u djelo ili čak niti djelomično djelo." To
9 povlači za sobom i preispitivanje druge vrste i druge prirode.

10 Tu postoje neka preklapanja činjeničnog preispitivanja u smislu
11 preispitivanja broj jedan i preispitivanja broj dva, ali se radi o različitom
12 preispitivanju i početna točka toga pitanja je pravo bilo kojeg optuženog da se
13 sam zastupa koje proizlazi iz odluke u *Miloševiću*. Ja vjerujem, časni Sude, da
14 Vi to svi dobro poznajete, a svi ostali koji ne poznaju tu odluku - mogu
15 pročitati - jer je to javna odluka. Nema puno stvari u *Miloševiću* koje imaju
16 utjecaja, ali ima referenca u paragrafu 19 odluke u *Miloševiću* koji u tom
17 predmetu gdje su činjenice drugačije, gdje su okolnosti drugačije, znači da sve

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 se vraća na gospodina Miloševića koji može voditi svoj slučaj. To je ta
2 presumpcija bez obzira da li će to biti advokat ili gospodin Milošević, ali
3 presumpcija da će to riješiti gospodin Milošević.

4 Dakle, kada govorimo o preispitivanju, a, časni Sude, mi ni u kojoj
5 mjeri ne suprotstavljamo se mjeri preispitivanja da bi se nadošlo na činjenice i
6 da bi se vidjelo da li bi Sudsko vijeće moglo donijeti informiranu odluku o tome
7 kako će se ovo suđenje nastaviti ukoliko se gospodin Krajišnik bude sam
8 zastupao. Ali to mora početi iz one početne točke koju sam upravo opisao.

9 Neću ništa reći o engleskim predmetima, engleskim sudskim odlukama, jer
10 to će biti pokriveno onim podneskom koji ćemo Vam poslati u ponedjeljak, ali to
11 se vrlo lako može naći u sudskoj praksi u Ujedinjenih nacija /u engleskom
12 transkriptu: "Sjedinjenih Država"/. Što se tiče pitanja koja ste postavili
13 gospodinu Harmonu, a u svezi sa vremenom kada optuženik može izabrati da se sam
14 brani u toku suđenja, ja opet moram reći da moramo praviti razliku između
15 odgovora broj jedan i odgovora broj dva.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Harmon je rekao da je
17 pogriješio u svom izričaju.

18 G. STEWART: [simultani prevod] Samo se šalimo, naravno da mi to
19 razumijemo, ali, naravno, časni Sude, mi prepoznajemo jedan određeni broj

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 predmeta koji ćemo komentirati, a koji dolaze iz federalnog sistema Sjedinjenih
2 Država koji je jedna razina ispod ovoga Tribunala. Mislim da tamo postoji 14
3 okruga i tamo postoje Žalbena vijeća u Sjedinjenim Državama. Ja vjerujem da kad
4 jedan optuženi traži da se riješi svojih advokata i da se počne sam braniti, to
5 su obično muškarci, i to kad već suđenje traje i kada je u kasnijoj fazi,
6 postoje brojni predmeti i vrlo općenito bih želio reći nešto o tome, a
7 detaljnije ćemo reći o tome u našem podnesku. Vrlo često tada dolazi do veće
8 presumpcije da će doći do prekida suđenja ili barem do prekida normalnog
9 odvijanja suđenja. I to jeste vrlo važan faktor sa kojim treba računati jer to
10 se ne događa na početku suđenja.

11 Neću govoriti o svim pregledima, ali ovo će biti moj zadnji komentar
12 danas - osim ako me ne pozovete da još nešto komentiram - ali reći ću samo ovo:
13 ukoliko postoje elementi u ovoj fazi predmeta, na primjer razlika između
14 sposobnosti optuženika koji sam sebe brani i advokata - bez obzira koji je to
15 advokat i bez obzira kakve su te razlike - recimo advokati imaju veće iskustvo
16 sa radom sa svjedocima i u sudnici, mislim da bi to bilo puno teže na početku
17 suđenja jer elementi koji kasnije postaju relevantni, koji mogu biti relevantni
18 su ono što se promijenilo kao rezultat toga što je optuženi ovo pitanje postavio

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 puno kasnije. Koje su to okolnosti koje će takvu odluku učiniti pogodnom da se
2 presumpcija prava na samo zastupanja ukloni? To je ono o čemu trebamo
3 razmisliti. To je ključni element i ako pri ispitivanju se to ne preispita, onda
4 će Sudsko vijeće ostati slijepo.

5 Dakle, isto tako kad budete razmišljali o tome kakva će biti
6 kvalifikacija samozastupanja od strane gospodina Krajišnika, to će proizaći iz
7 preispitivanja kada Sudsko vijeće bude imalo konačno prigodu, čak i ove dvije
8 strane da ispituju pitanja za vrijeme tog preispitivanja, ali Sudsko vijeće će u
9 tome predvoditi. I kada budemo imali jasnu sliku kako to može funkcionirati u
10 stvarnosti, onda jedan princip koji treba prihvatiti koji jeste prihvatljiv je
11 to da optuženi koji izabire da se sam zastupa ne može očekivati velike
12 adaptacije sistema tako da to bude odgovaralo njemu. Gospodin Milošević uživa
13 određene vrste prilagodbe, ali mi trebamo prihvatiti princip da se postavi
14 pitanje koje su to velike prilagodbe. Ne kažemo da ne treba biti prilagodbe, ali
15 ne velike. Znači, jasno je da od početka suđenja do određene faze suđenja doći
16 će do prilagodbe optuženog na suđenje.

17 Možda treba biti ovdje oprezan kad se kaže, radi se o tome da će se
18 suđenje prekinuti ili narušiti zbog toga što se optuženi sam želi zastupati.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Mislim da to uopće ne bi trebalo uzimati u obzir jer to nije realistično
2 očekivati.

3 Časni Sude, rekao sam da će ovo biti zadnji komentar, ali želim na nešto
4 podsjetiti, nešto vrlo važno. Mi to ne vidimo kao nešto što je važno za Obranu,
5 ali želimo naglasiti da kada gospodin Krajišnik bude pod obavezom da pridonese
6 financijski svojem određenom branitelju, to je različiti element od onih suđenja
7 u kojima optuženi ne mora plaćati ništa. Dakle, taj element sam po sebi, ta
8 činjenica da optuženi plaća, onda to baca novo svjetlo na problem. Jer, reći
9 gospodinu Krajišniku koji sam doprinosi svojoj odbrani da mora zadržati
10 određenog advokata - to se jednostavno ne može napraviti jer njegov slučaj je
11 različit od mnogih drugih u kojima optuženici ne moraju pridonositi svojoj
12 odbrani.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.

14 Gospodin Stewart, samo za moju informaciju, Vi ste rekli da postoje
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 američke odluke na nižoj razini, na žalbenim sudovima - bez obzira u kojim
2 okruzima. Mi molimo ako bismo dobili barem predmet *Martinez*. To je jedan
3 američki slučaj koji je presuđen na Vrhovnom sudu. To nije predmet na nižoj
4 razini i obzirom da Vi poznajete Vrhovni sud i budući da ste čitali o njemu,
5 možda bi to moglo opravdati razloge koje je dao taj sud. Možda Žalbeno vijeće
6 neće tako lako kritizirati argumente Vrhovnog suda.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Da, ja uvijek govorim da svi drugi
8 predmeti su ispod razine Vrhovnog suda. I ako sam to rekao, onda sam pogriješio.
9 Nisam to mislio. Većina slučajeva sa kojima smo se bavili dolaze sa nižih
10 razina. Nisam rekao da nema jednoga sa Vrhovno suda. Ja ako sam to rekao, ja se
11 ispričavam. Nisam to mislio reći.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Naravno razumijemo.
13 Gospodine Harmon, izvolite. Imate riječ.

14 G. HARMON: [simultani prevod] Dobar dan, časni Sude.

15 Ja ću biti kratak. Podnijeli smo Sudu vrlo opsežan set argumenata od
16 izvora. Neću o tome govoriti detaljno. Želio bih reći, sa točke gledišta

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Tužiteljstva vrlo je jasno da gospodin Krajišnik jeste utvrdio i zaželio sam
2 sebe zastupati. To je on dao nedvojbeno u svom pismu i obraćanju Sudu.

3 Naš je stav da kada optuženi to zatraži jasno i glasno, da je praksa
4 koju Sud treba slijediti u skladu sa *Farettom*. Obzirom da je tamo došlo do
5 sveobuhvatnog preispitivanja da li se odluka temelji na svim elementima znanja,
6 onda to preispitivanje treba uključiti različite stvari: poznavanje optužbi,
7 vrstu kazne koja se može zapriječiti, koje vrste obrambenih mehanizama su mu
8 dostupne. *Faretta* predmet je vrlo u tome važan jer je to preispitivanje bilo
9 vrlo opsežno, jer *Faretti* su objašnjene koje su zamke ako se sam zastupa. Mi smo
10 na to aludirali u našim diskusijama u sudnici, ali mislim da Sudsko vijeće to
11 treba jasno i glasno naglasiti tako da bi to gospodin Krajišnik znao - koje su
12 posljedice ako se sam predstavlja i treba mu predstaviti i nedostatke
13 samozastupanja.

14 I opet, takvo preispitivanje ćete naći u našem podnesku na strani 17.

15 Zašto je to važno? Zato što kasnije to štiti i stranke i Sudsko vijeće
16 od optužbe da optuženik nije razumio potpuno o čemu se radi. Mislim da će
17 preispitivanje trajati, ali je vrlo važno da se bude potpuno uvjeren da gospodin

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Krajišnik potpuno razumije prirodu onoga u što se upušta ukoliko mu Sud odobri
2 njegov zahtjev.

3 A sada, trenutak kada sam se krivo izrazio... ja bih želio ispraviti
4 svoj navod. Ja sam rekao Sudskom vijeću kada me Sudsko vijeće pitalo o slučaju
5 *Faretta*, o tajmingu i kada prestaje mogućnost optuženog da izrazi volju da se
6 sam zastupa. Vi ste me, časni Sude, pitali da li je to pitanje relevantno ili
7 ne. Ja bih rekao da to nije irelevantno. Vrlo je relevantno.

8 U svim predmetima, uključujući i *Martínez* sa Vrhovnog suda i mnogim
9 predmetima iz žalbenih vijeća ili iz države Delaware, kaže se da taj *tajming*, to
10 vrijeme kada se takav zahtjev podnosi i kada Sudsko vijeće odlučuje da li taj
11 zahtjev treba odobriti, vrlo je važno da li optuženi to izjavi prije suđenja ili
12 u toku suđenja. Ako se takav zahtjev podnese za vrijeme suđenja, u ovom trenutku
13 mi smo na kraju izvođenja dokaza Optužbe, tada Sud može odvagati sa jedne strane
14 pravo optuženog da se brani koje on ima i efekte koje će to imati na suđenje,
15 što to može imati na daljnji tok suđenja u vezi sa njegovim pravom na obranu.

16 U ovome trenutku Sudsko vijeće ima jako veliku razinu diskrecionog
17 prava, puno veću nego da je to gospodin Krajišnik tražio na početku. Ovdje se
18 treba pozabaviti zastojima u suđenju i ja mislim da bi Sudsko vijeće trebalo
19 uzeti u obzir i sposobnost gospodina Krajišnika da se brani.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Putem različitih dokumenata Sudsko vijeće je moglo vidjeti koliko je
2 gospodin Krajišnik upoznat sa pravilima postupka i dokaza. Mogli su ga pratiti
3 kada je ispitivao svjedoke. Imali smo priliku osvjedočiti se kako on to radi i
4 to pokazuje sljedeće: imali smo dva objelodanjivanja. Dva puta je prekršeno
5 pravilo tajnosti svjedoka. On je krivo naveo pravila u svojim početnim
6 zahtjevima. Rekao je da ima pravo da se sam zastupa i naveo je pogrešne članke
7 pravila. Zatim, vrlo je teško postavljao pitanja i kako je sam gospodin
8 Krajišnik rekao, vrlo je teško biti advokat i mislim da to Sudsko vijeće treba
9 uzeti u obzir. Treba uzeti u obzir učinke svega toga i kad bude donosilo odluku
10 o tome da odobri zahtjev gospodina Krajišnika.

11 Po našem mišljenju, mi smo vrlo ograničeni sa vremenom i po našem
12 mišljenju, dozvoli li se gospodinu Krajišniku u ovome trenutku da se sam brani -
13 to će imati jako velikog utjecaja na raspored suđenja i na odvijanje suđenja. Mi
14 imamo obavezu završiti do 22. jula.

15 Naše izvođenje dokaza kao Optužbe hibridna solucija je da on ima nekoga
16 da mu pomogne opet bi bila jako teška ili da gospodin Krajišnik ima priliku
17 postavljati pitanja nakon gospodina Stewarta i gospođe Loukas, opet bi bilo
18 teško nama završiti do 22. jula bilo što od toga ako Sudsko vijeće odobri
19 gospodinu Krajišniku.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Dozvolite da se usredotočim na pokušaje gospodina Krajišnika da ispita
2 svjedoke. Mislím da jedna od stvari koje Sud treba uzeti u obzir kao
3 potencijalno odgađanje i zavláčenje je to što će se Tužiteljstvu prigovarati ako
4 pitanja ne budu postavljena onako kako je to potrebno i ako gospodin Krajišnik
5 se bude mučio sa postavljanjem pitanja. Ono što je gospodin Krajišnik postavio
6 kao pitanje, sve to je moglo izazvati prigovor i možda će pri tom Sudsko vijeće
7 morati donositi odluku o našim prigovorima, morat će dati naputke gospodinu
8 Krajišniku kako da postavi pitanje i to je jedan od čimbenika koji može izazvati
9 kašnjenja u toku suđenja i time će nama biti nemoguće da završimo do 22. jula.

10 Sudsko vijeće ima različite opcije koje su opisane u našem podnesku.
11 Može imati dežurnoga advokata, može imati *amicusa*. Ali naš je zahtjev i molba za
12 Sudsko vijeće da se ovo riješi što je prije moguće kako bismo znali točno o čemu
13 se radi da vidimo da li možemo završiti naše izvođenje dokaza do 22. jula.

14 To je ono što sam ja imao reći, gospodine predsjedavajući.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Harmon.

16 Čini se da postoji različitost mišljenja u smislu toga što je potrebno
17 kako bi se prihvatila odluka.

18 Gospodine Stewart, Vi ste upotrijebili izraz "iskrena i informirana
19 odluka i namjera od strane gospodina Krajišnika". Vi niste ništa rekli o tome
20 zapravo na temelju koliko se znanja temelji ta odluka. Dakle, koliko informacija
21 ima gospodin Krajišnik. Ja ću Vam dati priliku da odgovorite, ali moja iskrena

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 odluka može biti da se oženim određenom ženom, ali ja možda nemam sve
2 informacije. Recimo, možda ne znam da je tri puta pala u velike dugove prije
3 nego što se želi udati za mene. Dakle, moja odluka može biti iskrena i stvarna,
4 ali možda nije utemeljena na svim mogućim informacijama. Možda ne posjedujem sva
5 znanja. Da li nije to nešto što bi se također trebalo preispitati?

6 G. STEWART: [simultani prevod] To je jako dobra analogija, možda možete
7 čak utvrditi da Vam je gospodična dala pogrešno ime. Recimo, možda ćete se
8 oženiti pogrešnom ženom, ženom koja Vam je dala pogrešno ime, a Vi ste mislili
9 da je ona netko drugi.

10 Naravno, time je brak nevaljan ako kasnije otkrijete da je tri puta pala
11 u teške dugove. To je vaš problem, onda će ona Vas povesti u bankrot.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Recimo, kad govorimo o znanju o tome
13 koje sredstvo će imati optuženi na raspolaganju ako preuzme svoju obranu. To će,
14 naravno, doprinijeti boljoj informiranosti pri donošenju odluke. To je isto
15 nešto što treba preispitivati.

16 G. STEWART: [simultani prevod] Da. Treba pretpostaviti da je gospodin
17 Krajišnik svjestan da takve informacije postoje. Ali ako za njih ne pita, ako ne
18 traži informacije - ne možemo ništa napraviti. Postoji puno stvari koje čine
19 nevaljanom odluku osobe da potpiše neki ugovor, ali na toj je osobi da ispita
20 sve prije nego što potpiše isprave o ugovoru. Znači svaka odrasla osoba mora

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 imati na umu da mora biti dobro informirana. To je potpuno jedno drugo pitanje.
2 Dozvolite da kažem nešto sasvim drugo.

3 U biti, kao što sam ja razumio, postoji potpuna podudarnost između onoga
4 što kaže Tužiteljstvo i što kažemo mi, odnosno rezultati ili učinak onoga što
5 smo rekli je isti.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, Vi kažete da treba
7 preispitati odluku, a posljedice te odluke po suđenje je nešto što treba
8 preispitati kasnije.

9 G. HARMON: [simultani prevod] Da, časni Sude.

10 G. STEWART: [simultani prevod] Ja mislim da je ovo nesporazum. Ja sam,
11 kako sam ja shvatio gospodina Harmona, on je rekao da što se tiče Tužiteljstva
12 odluka je donešena. I zato je meni vrlo teško sada shvatiti o kakvom
13 preispitivanju se radi kad je ovaj element u pitanju. To je moje prvo pitanje i
14 to je ono prvo pitanje za koje sam ja smatrao da smo se već složili.

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da se gospodin Harmon referirao
2 na predmet *Faretta* kad je rekao da odluka mora biti donesena inteligentno i na
3 temelju informacija, ali tu nismo govorili o efektima takve odluke, o učincima
4 takve odluke po suđenje. Uvijek je dobro identificirati ako postoje različitosti
5 u razmišljanjima između dviju strana.

6 Gospodine Krajišnik, obraćam se Vama. Ovo je uvelike pravna stvar. Iako
7 ste Vi u centru tog pravnog argumenta, ako želite nešto dodati, možda ste
8 primijetili da gospodin Stewart želi dati napismeno nešto do utorka ujutro,
9 svoje komentare o različitim predmetima, ali nije rečeno da je ovo kraj cijele
10 te priče jer obje strane smatraju da treba i dalje preispitivati Vaše
11 razumijevanje ove situacije, možda čak i učinaka koju bi Vaša odluka o
12 samozastupanju ne samo za Vas, već i za samo suđenje. Dakle, možda ćemo doći u
13 fazu kad ćemo dalje diskutirati o ovoj stvari.

14 Da li biste u ovom trenutku bilo željeli dodati kad se mi ovdje bavimo
15 pravnim aspektima, odnosno osnovama Vašeg prava na zastupanje, sudskom praksom u
16 kojoj je to odobreno ili nije odobreno, sudskom praksom u kojoj su postavljena
17 ograničenja na to pravo, te također praksu koja je prisutna u različitim
18 zemljama kao što je naznačeno u podnesku Optužbe koji Vi još niste vidjeli, ali
19 ćete imati priliku vidjeti jer se to prevodi i moći ćete se očitovati o tome
20 podnesku.

21 No, rekavši sve ovo, da li Vi u ovom trenutku imate što za reći po bilo
22 kojem od ovih pitanja koja su do sada raspravljana?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 OPTUŽENI: Ja bih samo kratko, da ne gubim vri... ne gubimo vrijeme i da
2 Vam ne oduzimam slobodno vreme pošto vidim sat.

3 Hoću prvo objašnjenje da dam, dva objašnjenja. Pozivanje na pogrešan
4 broj, to je... Ja imam CD jedan koji sam dobio i tu... to je stara verzija...

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Krajišnik, ja mogu vrlo kratko
6 ovo da Vam kažem. Ako pravnici smatraju da niste kompetentni, ako ne citirate
7 ispravno pravne elemente, mislim da gospodin Harmon to neće smatrati da je to
8 jedan od velikih problema i Vijeće neće... mi ćemo se vratiti da vidimo gdje i
9 kada smo zadnji puta napravili tu grešku.

10 Nastavite.

11 OPTUŽENI: Znam da neće gospodin Harmon, ali ja sam to shvatio i od
12 Tužilaštva je to previše.

13 A što se tiče mog nastupa ovdje, ja bih volio da jedan tužilac sjedi i
14 kuca ove materijale cijeli dan, da se za 15 minuta prestroji i postavi pitanje,
15 pa vjerovatno bi onda ocjena bila drugačija nego ovako kad slobodno imaju na
16 mogućnosti da se pripreme.

17 Ali ono što želim da kažem, gospodo sudija, ja nisam čovek koji želim da
18 pravim skandale. Ja sam čovek koji sam cijelo vrijeme želio kompromise. I zato
19 sam u svojoj na... u svojoj odluci naveo da sam nerado se odlučio za tu odluku.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ja sam... moja je profesija da analiziram određene događaje. Ja sam
2 vidio da put odbrane kojim idem je put sigurnog negativa. Zato sam donio odluku.
3 Ne radi toga što sad ja želim da budem advokat.

4 I ono što mislim da ćete Vi to i ocijeniti, u pravilima nema nikakvih
5 uslova. Vjerovatno nije onaj koji je postavio pravila rekao da će ovdje dovesti
6 samo pravnike da se imaju pravo braniti u zatvoru. Kako će se braniti onaj
7 obični čovek ako ima pravo?

8 I završit ću, gospodo sudije, ja sam Vam poslao jutros pismo. Svaki
9 kompromis je dobro rješenje, ali ne radi se samo o meni. Ja sam morao donijet
10 odluku ovu, a ne rad toga što sam ja želio da sada u pola procesa nešto uradim.

11 I još nešto: nije mi cilj da ja produžim suđenje. Želim da što prije
12 suđenje se završi jer ovo je veliko mrcvarenje za sviju nas, a pogotovo za mene
13 i ja mislim... ja vjerujem duboko u istinu i zato Vas uvjeravam da mi ovom
14 odlukom nije bio cilj da ja sada ikakvu kalkulaciju pravim i da produžavam
15 suđenje, nego je ona iznuđena. I ja se nadam, ja sam vidio da ste Vi to shvatili
16 zašto sam ja nju donio.

17 I hvala Vam što ste mi pružili mogućnost još jednom da se obratim...

18 Samo oprostite! U bilo kakvoj kombinaciji ja...ja s... jedan...
19 određenih stvari sam ja iznosio više puta, ja... ja smatram da je korisno kada

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 postavim pitanja, taman to ne bilo - da kažem - pri...prihvatljivo Tužilaštvu,
2 kad postavim pitanje il' želim da se utvrdi istina. Vi znate, na kraju krajeva,
3 sve što sam ja postavljao pa bi sve ostalo bilo dodatno i suvišno.

4 I hvala Vam još jednom.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jedno još pitanje za Vas, gospodine
6 Krajišnik. Vi ste rekli: "Želio bih da kažem da je svaki kompromis dobro
7 rješenje", a onda kažete: "Ali ne radi se tu samo o meni." To sve zajedno kao i
8 cijeli kontekst zvuči pomalo kao: "Ja bih bio spreman na kompromis, ali treba
9 dvoje ili čak troje da se on postigne". To znači da neće postojati način da se
10 nađe takav kompromis što zvuči više u pravcu razmišljanja sastava Vašeg tima
11 Obrane, a ne čista želja da Vi to radije uradite sami umjesto da Vam pomažu
12 zastupnici. Ne mislim na ove zastupnike u ovom trenutku, Vaše sadašnje
13 zastupnike.

14 OPTUŽENI: Svako ponavljanje o mom timu Odbrane bilo bi suvišno. Ja sam
15 rekao puno epiteta o ljudima koji brane. Ali, rezultat je negativan.

16 Ali ono što že...želim da objasnim, a vrlo je možda je to i teško.
17 Tužilaštvo ima jedan interes, moja Odbrana ima jedan interes, svi ovdje imaju
18 određene interese. Ja želim, ja mogu da izjasnim šta bi ja želio, znači svako od
19 nas želi da bi se uklopilo i da što prije proces ide, a da nije sve u novcu.
20 Znači, moje je bilo obraćanje Vama da ne predstavljam samo moji zahtjevi, nego

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da postoje ovdje razni zahtjevi da bi se proces mogao odvijati. Kad bi zavisilo
2 od Momčila Krajišnika, lako bi to riješili. On najmanje ima ovdje pravo.

3 Ali ako moja Odbrana sada kaže: "ne možemo biti spremni", ima jedan
4 limit, to je - ne može se produžavati vrijeme. Trebaju da sjedu, to je moj bio
5 prijedlog, da sjednu oni sa Sekretarijatom i da kažu da vidimo kako možemo u
6 ovom kratkom vremenu da budemo efikasni da završimo proces.

7 Recimo, govorim za njih.

8 I na... to jedan kompromis. Ovo rec... ja sam dobio pismo Sekretarijata.
9 Vjerujte, da nisam bio u sudnici toliko su me naljutili. Kažu: "Krajišniku
10 /?eto/ tolika sredstva." Ja nisam emotivan, ali ja i kad bi mi davali sredstva,
11 meni ne trebaju sredstva. Meni treba samo istina i ja hoću se braniti. I reći ću
12 nešto što možda nije prilično, ali molim Vas, oprostite mi. Nikad Sekretarijat
13 mene natjerati neće na silu da me brani na onaj način kako misli da treba da
14 radi ili bilo ko drugi. Al' to je ono, znači, da ja moram na tako
15 /nerazgovetno/. Molim Vas, dajte da svi kažu šta su... šta su im problemi, da
16 pokušaju riješiti van ove sudnice, i kad to bude operativno, da do 22. se završi
17 prva etapa i početkom iduće godine druge etapa. To je meni cilj.

18 Nije meni cilj da se ovdje sjedimo i da pravim probleme i plus toga ja
19 sam u kondiciji i kad sam rekao da su advokati bolji. Pa normalno, ja bih bio

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nekorektan kad bi rekao da ja znam advokatski posao bolje nego oni.

2 Ako sam bio jasan, ja sam to pokušao da objasnim, da znači ima više
3 ovdje interesa.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja to razumijem. No, u isto vrijeme Vi
5 kažete: "Mislim, dopustite da slušamo svačije probleme i da se ti problemi
6 riješe izvan ove sudnice, pa ako je moguće da završimo prvi dio suđenja do...",
7 i tako dalje. Ako kažete da se rješavaju problemi izvan ove sudnice, šta Vi pod
8 tim mislite. To meni nije sasvim jasno.

9 OPTUŽENI: Vjerovatno sam, vjerovatno sam govorio brzo, pa prevodioci
10 nisu uspjeli da k... da... da prevedu.

11 Ja smatram da postoje određenih tehničkih problema dosta koje treba da
12 se riješe da ne bude razgovor gluvih telefona i da Sekretarijat i moj tim sjednu
13 i da kažu: da vidimo kako možemo riješiti u novoj prilici to. Da iznesu, oni
14 znaju šta su i moji problemi.

15 I nisu samo u pitanju novci, znači - sve se može riješiti na jedan
16 kompromisan način da se dođe što prije do prije do cilja. To je moje bilo
17 objašnjenje.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] No Vama je poznato da ovo Vijeće u ovom
19 trenutku nije u poziciji da razriješi probleme zato što se uglavnom ono fokusira
20 na ono što se nalazi na našim stolovima, a to je Vaša želja koju ste izrazili sa
21 samoobranu.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Meni nije sasvim jasno da li u tom kompromisu predstavljanje treba da
2 čini dio onoga što Vi govorite kao o tehničkim pitanjima. Mi nismo kompetentni
3 da govorimo o tome. Bez obzira na to, kad god Vijeće može da pomogne, kad se
4 govori i *laptopima* ili bilo čemu drugom, kad god Vijeće može da pomogne ono je
5 uvijek voljno da doprinese rješenju.

6 No, moje je pitanje sljedeće: ako govorite o kompromisu, da li je to još
7 uvijek pitanje da budete zastupani i da li to pitanje treba uopšte diskutovati,
8 ili kažete ne? To je ono što nalazi iza ovoga.

9 OPTUŽENI: Gospodo sudije, ja se plašim da moja dobra namjera se pogrešno
10 razumije. Ja sam odluku donio što sam morao. I ja sam odluku donio zbog toga što
11 sam vidio da je dosadašnji tok nije dobar. Bio bih srećan kad bi mogao da se
12 poboljša i da to bude onako kako sam ja zamišljao na... na početku.

13 Ali, što se tiče moje odluke, ja... ona je... ona je potpuno jasna jer
14 sam ja vidio na koji način se proces odvija i da ću na kraju krajeva ja ispasti
15 kriv, a znam da nisam.

16 Znači, a kompromis, kad sam pominjo kompromis, ja sam vidio stotinu
17 problema u svojoj dosadašnjoj karijeri koja su bila nepomirljiva. A kad su ljudi
18 sjeli, oni koji su saradnici, pa ih sagledali, pa snimili, i donijeli onome ko
19 odlučuje - a odlučujete Vi - onda ste imali dva, tri problema koje ste mogli
20 lako riješiti. To je cijela suština moga... moga prijedloga.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I vjerujte, kad smo pregovore imali, pa smo imali najteže probleme -
2 tako smo rješavali. Ne mogu ja sada da kažem: "Pristajem ja da... da me brani
3 moj tim Odbrane...", kad oni sami kažu: "ne možemo braniti...", i objektivno u
4 ovakvoj situaciji ne mogu braniti kvalitetno. Mogu oni braniti, ali to nije
5 kvalitetno. Eto, to je... ako sam uspio.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Krajišnik, u transkriptu
7 stoji: "Molim Vas da usporite radi prevoda."

8 Želim da Vam postavim jasno pitanje i ne treba mi dugi odgovor. Ako Vi
9 mislite da razgovarate s ljudima, da se sastanete s ljudima da tražite
10 kompromise, da li je uopšte moguće da ćete u tom kompromisu na kraju reći:
11 "Prihvatam da me zastupaju zastupnici." Ne govorim ovim zastupnicima u ovom
12 trenutku, no postaviti ćete pitanje da li je moguće da dođe do zastupanja od
13 strane zastupnika po tim i tim uslovima da se dogovori o određenim stvarima. Da
14 li je to nešto što je još uvijek moguće ili Vi kažete da to uopšte nije dio o
15 kojem se više može diskutovati?

16 OPTUŽENI: Ja moram bit iskren, ja ne razumijem pitanje.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da je pitanje sasvim jasno. Ako
18 se sretnete s ljudima, ako tražite rješenje za pitanje, može li rezultat takvih
19 sastanaka i takvih razgovora biti da kažete: "Pa da, pod takvim i takvim
20 uslovima, sa tim ljudima...", i tako dalje, ja bih pristao da me predstavljaju
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pravnici, bez obzira kakvu ulogu biste Vi igrali u svojoj odbrani? Da li je
2 uopšte moguće da to bude ishod tih sastanaka? Ja to ne bih nazvao pregovorima
3 već razgovorima da se vidi da li možemo da razriješimo te probleme.

4 Da li bi to mogao da bude mogući ishod, da ili ne?

5 OPTUŽENI: Mislilo sam da razumijem, ali samo da... ipak da kažem nešto.
6 To ne trebam pregovarati ja, to treba da razgovara gospodin Stewart. A ja mogu
7 da se izjasnim o određenim stvarima i to je moj prijedlog.

8 I da li je... da li bi rezultat mogao biti konačan kako... kako Vi
9 predlažete? Ja... ja vjerujem da tako može biti rješenje. Zato sam i reko da
10 može da se nađe kompromis, da konačan rezultat može biti pozitivan. Ja ću biti
11 srećan.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja se ne slažem s Vama da je to samo
13 nešto što treba da radi gospodin Stewart. Naravno, shvatit ćete da tražite da se
14 zamijene zastupnici što je jedna od opcija koju imate, isto kao što i zastupnici
15 imaju opciju da traže da ih se zamijeni, naravno - ako imate nekakvih teškoća
16 koje su prevelike i koje se ne mogu prevazići. Takav zahtjev se ne može lako
17 odobriti. To neću tajiti, a posebno ne ako ste na pola puta. Nije ovo Vijeće
18 nadležno za to, već sekretar.

19 A kad Vi kažete da je to samo stvar gospodina Stewarta, mislim da to
20 nije tačno - u smislu da ako tražite zamjenu zastupnika, onda će Vam se sasvim
21 sigurno Sekretarijat obratiti i reći čemu to služi i tako dalje i onda naravno
22 Vi možete da objasnite pod kojim uslovima Vi smatrate da je moguće da Vas netko
23 predstavlja ili ne.

24

25

26

27

28

29

30

1 Nisam ja taj, nije ovo Vijeće to koje može donijeti odluke u tom smislu,
2 a posebno pošto ste Vi zapitali da li mogu da se održavaju sastanci. Vijeće samo
3 želi da pita čemu bi ti sastanci vodili i to je također razlog zašto Vam je ovo
4 Vijeće predložilo da napravite jedan kratki dnevni red. Ja ne sugerišem ni na
5 koji način da ako Vi ili gospodin Stewart poduzmete takvu inicijativu, da će to
6 odobriti Sekretarijat. Ja to uopšte ne kažem. No, mi smo sada u situaciji gdje
7 moramo da utvrdimo šta su Vaše iskrene želje i Vijeće prihvata da Vi ne
8 pokušavate da stvarate probleme. Vi se niste tako ponašali u cijelom ovom
9 periodu. Mi smo s Vama u ovoj sudnici već dugo, ali mi moramo vrlo temeljito
10 ispitati šta po Vašem mišljenju čini da Vi oklijevate, da niste voljni i da nam
11 izrazite svoju jasnu želju. I zbog toga sam Vam i postavio nekoliko pitanja u
12 tom smislu.

13 [Sudije većaju]

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sudac Hanoteau sugeriše da Vam postavim
15 još direktnije pitanje. Vaša odluka da želite da se sami zastupate, a ne da Vas
16 zastupaju zastupnici - da li je to vezano za ove razgovore za koje sugerišete da
17 se održe? Da li je ta Vaša odluka neopoziva ili ona još uvijek može da zavisi od
18 rezultata razgovora, od tih kompromisa koji bi mogli da se postignu i da li
19 biste se vratili na taj položaj?

20 OPTUŽENI: Ja se stvarno neprijatno osjećam - ako me ne razumijete. Ja
21 smatram da poslije tih pregovora bi moglo doći do rješenja u kome bi ja bio

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 srećan da kažem: "Moja odluka više nije važna." Ja mislim da je... da je sudija
2 Hanoteau dobro to ocijenio.

3 [Sudije većaju]

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mislim da imamo dovoljno informacija u
5 ovome trenutku. Kao što sam maločas rekao, doći će trenutak možda kada ćemo malo
6 više o tome još razgovarati, ali u ovome trenutku suočeni smo barem sa željom da
7 se počnu razgovori, odnosno pregovori.

8 Mi ćemo završiti sjednicu.

9 Gospodine Harmon, imate nešto za reći.

10 G. HARMON: [simultani prevod] Sudsko vijeće je željelo da dostavimo
11 dosjee koji su pripremljeni.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, budite ljubazni. Samo neka to neko
13 kaže. Dajte to tajniku, a onda će tajnik to distribuirati drugima.

14 G. HARMON: [simultani prevod] Mi smo ih distribuirali, oni su na
15 stolovima.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Budite ljubazni, dajte nam jedan
17 privremeni broj za te registratore.

18 [Pretnosno veće i sekretar se savetuju]

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine tajniče.

20 SEKRETAR: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsedavajući. Pet dosjea
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 će imati sljedeće privremene brojeve. Donji Vakuf bit će P751, /u engleskom
2 transkriptu: «758»/ Ključ će biti P759, Kotor Varoš će biti P760, Šipovo će biti
3 P761 i onda konačno Vogošća će biti P762.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ima li još nešto što trenutno treba
5 raspraviti? Nadam se da ne.

6 Sada ćemo prekinuti i nastaviti u ponedjeljak u 09.00h ujutro.

7 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim da svi ustanu.

8 ... Sjednica završena u 18.18h.

9 Nastavak zakazan u ponedjeljak,

10 06.06.2005. u 09.00h.

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30